

॥ चैतन्य लहरी ॥

ऑगस्ट-सप्टेंबर

सन १९९७

क्र. ८, ९

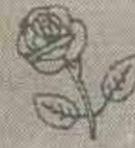

सहा योग व्यक्तीसाठी नाही. तुमच्यासाठी नाही. सहा योग्यांच्या सामूहिकतेसाठी नाही. सर्व गणासाठी आहे. तुम्हाला परमेश्वरी प्रेम व करुणा यांचा प्रकाश संगलीकडे न्यायच्या आहे. महणून पुढील पायरीवर जायचे आहे. आशाच्यावर जायचे आहे.

- श्री नाताजी निर्मलादेवी
नवरात्री पूजा

नवरात्री पूजा

प.पू. श्री माताजी निर्मला देवीची प्रवचने
(११ ऑक्टोबर ते १९ ऑक्टोबर, ८८)

पहिला व दुसरा दिवस
११ व १२ ऑक्टोबर १९८८

नवरात्रीच्या पहिल्या दिवशी श्री गणेशाची पूजा झाली. व दुसऱ्या दिवशी देवी सूक्ताचे वाचन झाले.

तिसरा दिवस
१३ ऑक्टोबर १९८८

देवी कवचाच्या वाचनास सुरवात झाली. श्री माताजी म्हणाल्या

आईच्याकडे आपल्या मुलांचे रक्षण करायला व त्याचे संगोपन करण्यासाठी अनेक शक्ति आहेत. त्या शक्ति सतत, कोठेही कमी न पडता, २४ तास कार्यरत असतात. आईला जो शरण जाईल, त्याला अडचणीतून सोडविण्यासाठी त्या शक्ति पुढे येऊन प्रयत्न करतात. परंतु, सर्वात प्रथम शरणागति हवी. जर तुम्ही शरणागत नसाल, परमेश्वराच्या राज्यात नसाल, तर मात्र ती आईची जबाबदारी नाही. मग कदाचित एखादी विरोधी शक्ति, नियंत्रण मिळवून तुमचा नाश करेल.

चौथा दिवस
१४ ऑक्टोबर १९८८

देवी कवचाचे संदर्भात श्री माताजी म्हणाल्या :
देवी कवचाचे वाचन पूर्ण झाले.

देवी कवचाचे संदर्भात श्री माताजीनी उपदेश केला. त्यानी सांगितले, “आता आपण देवी कवच अगदी लहान केले आहे केवळ बंधन घेतले तरी देवी कवच हाते. साक्षात्कारी जीवांनी बंधन घेतले तरी तेच होते. या ठिकाणी, काल व आज जे सर्व काही तुम्ही वाचले “रक्षा करी” ते एका बंधनात घडून गेले.

परंतु हे पहायला हवे की, आपल्यापैकी किती लोक घराच्या बाहेर पडण्यापूर्वी, झोपण्यापूर्वी किंवा कोणतेही महत्वाचे कार्य करण्याचे आधी बंधन घेतात? अगदी कवचित, तुम्ही विसरता. प्रवासाला निघताना, रस्त्यावर चालताना, बंधन घेणे फार महत्वाचे आहे. आपण ठीकच आहोत, आई आपली काळजी घेते आहे, हा भाग नाही. हे सर्व करण्यापूर्वी बंधन घेतलेच पाहिजे.

तुम्हाला एखादा अपघात झाला तर, समजा की तुम्ही काहीतरी चूक केली आहे. काहीतरी वेगळे झाले आहे. सहसा अपघात होऊ नये. अपघात झाला याचा अर्थ तुमच्यात काहीतरी कमतरता आहे.

फार फार वर्षापूर्वी मार्कडेय ऋषींनी जे वचनबध्द केले होते, ते तुम्ही आता प्राप्त करून घेतलं आहे. चौदा हजार वर्षापूर्वी त्यांनी वचन दिले होते की जेव्हा

महामायेचे आगमन होईल तेव्हा त्या हे कार्य करतील व हे सर्व घडेल. आपण हे लक्षात घेतलंच पाहिजे की ही सर्व वचने आपण आपल्यासाठी पूर्ण करून घेत आहोत. आता आपल्यालासुध्दा काही वचने धायला हवीत. स्वतःला प्रश्न विचारायला हवा,' जीवनात आपल्यासाठी जे साध्य आहे ते आपण प्राप्त करून घेतलं आहे का? हा प्रश्न आपण विचारायला हवा आणि भुल्लक गोष्टीच्या मागे भटकू नये. स्वतःसंबंधी एक महान संकल्पना करायला हवी.

स्वभावातच निरासक्तपणा यायला हवा. समजा अनेक समस्यांचेमुळे उलथापालय चालू आहे परंतु तुमच्यावर काहीच परिणाम होत नाही. स्वतःला बंधन वगैरे घातल्यामुळे तुम्ही चक्राच्या परिघावर स्थित नसून अक्षावर (axis) आहात. हे लिहिले गेले तेव्हा इतक्या सविस्तरपणे सांगितले नाही कारण ते सहजयोगी नव्हते.

सहजयोगापुढे एक प्रश्न आहे. ज्यांनी कधी देवी पूजा केली नाही, कधी कवचाचे पठण केले नाही, कोणतीच पूजा केली नाही, जे फार धार्मिक नव्हते, नमाज पढला नसेल, प्रार्थना किंवा तसे काही केले नसेल, असे लोक सुध्दा सहजयोगात आहेत. सर्व प्रकारचे लोक आहेत. ज्या मंडळींनी हे सर्व पवित्र अंतःकरणाने केले असेल, केवळ बडबड नव्हे, असे लोक साक्षात्कार मिळवतात. त्यांना फारशी पकड येत नाही. पण ज्यांनी यापैकी काहीच केले नाही, त्यांना हे लक्षात घेण महत्वाचं आहे की त्यांना पूर्णपणे निरासक्त व्हायला हवे. त्याचे काय होतं की असे लोक अक्षापर्यंत (axis) जातात व पुनः बाहेर येतात. म्हणून एखादा देवी भक्त चुकतो. तुम्हाला फार लवकर पकड येते. पण सहजयोगात आपण एक केलं आहे. अशा प्रकारचे फारच थोडे लोक सहजयोगात आहेत, फारच थोडे, एखादाच असेल. बहुतेक सर्व अक्षाच्या वर्तुळात गेले आहेत. म्हणून सहजयोगात आपण असं करतो की आपण सर्वोच्च स्थानांची प्रथम बांधणी करतो. त्यामुळे तुम्ही वर्तमानात रहाता. मग तुमचा भूतकाळ तुम्ही बांधून च्या. प्रथम सर्वोच्च स्थानी जा. म्हणून मग

तुमचा पाया, तुमचे संस्कार, हे ते, सर्वकाही तुम्हाला स्वच्छ करायला हवं, एखादा कोणी मार्कडेयासारखाच असेल तर प्रश्नच नाही. म्हणून तुम्हाला स्वतःला स्वच्छ करायला हवं. दुसरा उपाय नव्हता. लोकांनी एक-एक करून स्वतःची चक्रे स्वच्छ करीत उच्च (स्थिती) स्थानी यावे व मग त्यांना साक्षात्कार धावा, म्हणून किती वेळ वाट पहायची? सर्वात उल्लम म्हणजे त्यांना साक्षात्कार धायचा व मग त्यांना स्वतःची काळजी घेऊ दे. मग तुम्हालाच जाणीव होते, मला या चक्रावर पकड आहे, तिकडे पकड आहे, हे होतय वगैरे. मग तुम्ही स्वतःला स्वच्छ करू लागता. व निरासक्त होऊ लागता. पण कधीकधी दुसऱ्या लोकांमुळे आपल्याला पकड येते, ते महत्वाचं आहे.

माझ्या स्वतःच्या बाबतीत, मी माझे शरीर मोकळे ठेवले आहे. मी स्वतःचे अजिबात संरक्षण करीत नाही. मग, ज्याला त्रास आहे असा सहजयोगी माझ्याकडे आला तर मी तो त्रास ओढून घेते व त्याला स्वच्छ करते. मला थोडा त्रास सहन करावा लागतो पण त्याने काही बिघडत नाही. कारण माझ्या त्रासाकडे मी साक्षी स्वरूपाने पहाने. तो काही फार त्रास नसतो. पण हे जाणून च्यायला हवं की आपण बॅरॅमेट्रिक व्हायला हवं. तुम्हाला प्रश्न समजला की तुम्ही बॅरॅमेट्रिक झालात. मग तुम्हाला कलतं की या व्यक्तिला हा त्रास आहे. पण तुम्हाला त्यामुळे पकड येऊन त्रास सहन होत नाही. तर जाणून अुमजून तुम्ही पकड घेता व त्रास करून ती काढून टाकता. परंतु सहजयोगातसुध्दा एकदा आत्मसाक्षात्कार मिळाल्यावर एखादी व्यक्तिपरत भूतकाळात जाते पण भूतकाळ त्रासदायक वाटला नाही तरी आनंददायक नसतो. जसे पूजा करणे.

आता सुध्दा लोक देव पूजा करतात. मी साक्षात तेथे आहे हे विसरतात. माझी स्तुती गातात, मी समोर आहे हे लक्षात घेऊन गायला हवे. पण तसे होत नाही. तुम्ही फक्त गाणे म्हणता. असे वाटायला हवं की माझ्या समोर बसून तुम्ही माझी स्तुति गात आहात. अजून तुमचे, “देवीची स्तुति गात आहात” हा संस्कार सुट नाही. पण देवी कोण आहे? हा पूल ओलांडून

पलिकडे यायला हवे. तुम्ही माझ्याकडे पहाताना माझ्या अंतर्यामी गेलात तर ते जास्त चांगलं होईल. तुमच्या मनावर केवढी पकड आहे. धर्म हीच एक मोठी पकड आहे. सहजयोगासाठी जैन लोक फार अवघड आहेत. जैन जर सहजयोगात आले तर ते फार कठीण लोक आहेत. कारण त्यांचे संस्कार फारच खोलवर असतात. आर्य-समाजी लोकांचे संस्कार ही फार खोल असतात. बौद्धांचे तसेच, ते निराकार मानतात पण परमेश्वराला नाही. असं पहा, आपल्याला बुध्द माहिती नाही, महम्मद माहिती नाही. आपण त्यांना पाहिलं नाही. आपण महावीरांना जाणत नाही. आपण कोणालाच जाणत नाही. आपल्याला आत्मसाक्षात्कार कोणी दिला? श्री माताजींनी.” ते आपल्याला श्री माताजींच्यामुळे कळले. म्हणून ज्यांना कुणाला आपण मानतो, ते श्री माताजींच्यामधेच मानायला हवे. सहजयोगात नाही. आता दुसऱ्या बाजूने पाहिले तर काहीच जमत नाही मग भूतकाळात जाते. मग प्रश्न असा निर्माण होतो की इकडून-तिकडे, तिकडून-इकडे अशी दोलायमान परिस्थिती होते. मन स्थिर करून लक्षात घ्या - वर्तमानात काय आहे? तुमच्या समोर कोण आहे. तुम्हाला कोणी आत्मसाक्षात्कार दिला?

याशिवाय अडचण अशी आहे, की मी महामाया आहे, आजपर्यंत जे लिहून ठेवलं आहे ते तुम्हाला महामायाच देणार आहे. जेव्हा महामाया येते तेव्हा ती इतकी मानव स्वरूपी आहे की मी, निसटू शकते. तुम्ही मला ओळखू शकत नाही. जेव्हा जेव्हा तुम्ही सत्याच्या जवळ येता तेव्हा तुम्ही महामायेच्या जाळ्यात अडकता. इतकी मी मानवी आहे. हा तुमच्यापुढे प्रश्न आहे. पण हे एका समस्येचं उत्तरही आहे. समजा, आताच ज्या देवीचं वर्णन तुम्ही ऐकलं त्यांच्यापैकी मी एक असते, कायम हातात तलवार, त्यांच्या जवळ कोणी जाऊ शकणार नाही. वाघावर, सिंहावर, आरुढ, कोण त्यांच्या जवळ जाईल? कोण त्यांना प्रश्न विचारील? त्यांच उत्तर कसं मिळणार? मला तुम्हाला मार्गदर्शन करायचंय, अनेक कामं करायची आहेत, तुमच्या काय अडचणी आहेत, ते सांगायचे आहे. हे सर्व त्यांच्यापैकी

कोणीच केलं नसतं. त्या फक्त तलवार उचलतात आणि --- (श्री माताजी हसतात) --- विनोद नाही, बोलणं नाही, करमणूक नाही काही नाही. एखाधा मोठ्या गुरुसारख. एखाधा संगीतकाराच्या शिष्याने, एक सूर जरी चुकीच्या पध्दतिने काढला, तरी तो त्याला फटका देईल. पण महामाया तसे करू शकत नाही. तर काहीच सहन करता येणार नाही. त्या देव-देवतांच सहन करीत नाहीत. त्या सर्व माझ्यात आहेत. मला माहित आहेत, त्या तिथे आहेत ते. मी त्यांना नियंत्रित करते. मी म्हणते, “आता पहा, सर्व जमून येईल.” दोन्ही बाजूने आहे. जितकी मी जास्त जवळ, तितकं तुम्हाला ते अवघड आहे. उदा. माझ्या मुली मला ओळखत नाहीत. माझी नातवंडे मला लगेच ओळखणार नाहीत. माझे पति मला ओळखणार नाहीत. त्यांनी जर मला पूर्णपणे ओळखले तर ते फारच महान लैक होतील! एका दृष्टिने ते बरेच आहे म्हणा. समजा माझे संपूर्ण कुटुंब माझ्या कार्यात आहे. लोकांना वाटेल मी संस्थाच उभी केली आहे. तेव्हा, शक्य आहे तो पर्यंत या मंडळींना बाहेर ठेवलेलंच चांगल दिसते. ते काही अवघड नाही. आता त्या मंडळींनी या कार्यात उडी घेण्याची वेळ आली आहे. आता मी स्वतःला प्रस्थापित केलं आहे. तुम्हाला माहिती आहे, मी माझ्या नातेवाईकांना favour करीत नाही.

सर्व पुस्तकांत सहज योगावददल सर्व सांगितले आहे पण हे सर्व धर्म त्यांच्या खन्या स्वरूपात, त्यांच्या शुद्ध स्वरूपात आपल्याला आणायचे आहेत, हे कार्य करायचं आहे. धर्माना त्यांच्या अत्यंत शुद्ध स्वरूपात आणायचं. जसं माणसांनी त्यांना रूप दिले आहे, तसेच त्यांच पालन करायचं नाही, हे धर्म मानवांनी बनविले नाहीत, अवतारांनी बनविले आहेत. माणसांनी त्यांना कृत्रिम बनविले आहे. अनेक निरर्थक गोष्टी केल्या आहेत.

लक्षात ठेवा सर्व धर्म त्यांच्या खन्या व शुद्ध स्वरूपात एकसारखेच आहेत. त्यांचा पूर्ण आदर करायला हवा. एखाधा फुलाच्या अनेक पाकळ्या

असतात तसं खया स्वरूपात सर्व धर्म सारखेच आहेत.
एक पाकळी अगदी दुसऱ्या पाकळीसारखी दिसणार
नाही, पण सर्व मिळून फूल बनते.

पाचवा दिवस २५ ऑक्टोबर १९८८

अर्गला स्तोत्रांचं वाचन झाले. श्री माताजी म्हणाल्या-
तुम्ही सहजयोगी आहात.

तुम्हाला काय मिळवायचं आहे?

तुम्हाला तुमची आत्मिक उन्नति साधायची आहे.

यानंतर निर्मल शक्ति युवा संघाच्या मुला मुलीनी
जोगव्याचं गायन केले.

जोगवा (कोल्हापूर पञ्चतीने)

आईच्या जोगवा, जोगवा
जोगवा मागेन, आईच्या जोगवा

आनादि निर्गुणी प्रगटली भवानी
उदे वाई, उदे वाई, उदे वाई, उदे
मोहनमहिषासुर भर्दाना लागुनि
उदे वाई, उदे वाई, उदे वाई, उदे
त्रिविध तापांची करावया इडणी
उदे वाई, उदे वाई, उदे वाई, उदे
भवत्ता लागुनी पावसी निर्वाणी
उदे वाई, उदे वाई, उदे वाई, उदे
भवत्ता लागुनी ॥१॥

दैत सारूनी माल मी घालीन
हाति बोधाचा झेंडा मी घोर्ईन
मेद रहित ग वारिसी जाईन

नवविध भवतीच्या करूनि नवरात्रा
करूनि निराकरण मागेन झानपुत्रा
दंभ संसार सौडीन कुपुत्रा

पूर्ण बोधाची भरीन मी परडी
आशा मनिषांच्या पाडीन मी दरडी
मनोविकारा करीन कुरवंडी
अमृत रसाची भरीन मी दुरडी

आता साजणी इगाले मी निःसंग
विकल्प नवन्याचा सौडियेला संग
काम व्हेद हे सौडियले मांग
क्ळेला मोकळा मार्ग हा सुरंग

ऐसा जोगवा मागुनि ठेविला
जाऊनि महाद्वारी नवस म्या फेडिला
एका जनर्दनी एकच देस्तिला
जदम मरणाचा फेवा मी चुकविला

श्री माताजींनी जोगव्याचे स्पष्टीकरण केले
संत एकनाथ, प्रतिष्ठान म्हणजे पैठण येथे रहात
होते. त्यांनी हा जोगवा लिहिला आहे. जोगवा याचा
अर्थ योग. त्या काळात, खेडवळ भाषेत हा जोगवा
गायिला होता आणि आज संपूर्ण महाराष्ट्रात असंख्य
लोक गातात. कल्यना करा, अनेक वर्षापूर्वी हे गाणे
लिहिले होते. या लोकांनी त्याचे सहज योगासाठी
रूपांतर केले आहे. परंतु त्या काळात लोकांना काय हवे
होते, त्याचे अगदी तसे वर्णन त्यात केले आहे. आता,
महाराष्ट्रात देवीला बया म्हणतात. तुम्हाला आश्चर्य
वाटेल माझ्या लहानपणी माझे नाव बया होते. माझ्या
कुटुंबात मला बया या नावाने बोलवयाचे. ते म्हणतात,
“मी आईचेकडे योग मागेन,” याला खेड्यात जोगवा
म्हणतात. शिवाय ते म्हणतात बयेचा जोगवा. याचा
अर्थ मी देवीकडे जोगवा मागेन. आता, अनादि
निर्गुणी, - आदि व त्याचेही पूर्वांची अशी अनादि,
निर्गुणी, कोणतेही गुण नसलेली, अशी भवानी या
पृथ्वीवर प्रगट झाली आहे व ती महिषासुराला
मारण्यासाठी आली आहे, शिवाय, ती, त्रिविध तापांची
करावया झाडणी आली आहे. त्रिविध ताप काढून
टाकण्यासाठी ती आली आहे व आपल्या निर्वाणासाठी
येणार आहे. ते म्हणाले, “मी माझ्या निर्वाणी येईल

तेव्हा मी काय करीन - तर द्वैत, म्हणजे, परमेश्वरापासून मी स्वतःला वेगळा समजतो- जग व परमेश्वर वेगळे आहेत असे मानणे म्हणजे द्वैत आणि आपण परमेश्वराशी एकरूप आहोत असे मानणे. हे अद्वैत-तेव्हा हे द्वैत काढून टाकून मी तिला माळ घालीन. मग हातात बोधाचा प्रकाशित ज्ञानाचा (त्यानी आधीच वर्णन करून ठेवले आहे) झेंडा घेऊन, जाति, धर्माच्या भेद-भावा विरहित, तिला भेटायला जाईन. मग मी काय करीन, नऊ दिवस या देवीची नऊ प्रकारे भक्ति करीन व ज्ञानरुपी पुत्राची मागणी करीन, इतर सर्व मागणे सोडीन.

हे गीत एखाचा स्त्रीने म्हणावे असे लिहिले आहे - आता मी दंभाचा व अहंकाराने भरलेल्या संसाररुपी पुत्राचा त्याग करीन. पूर्ण बोधाची (प्रकाशीत ज्ञानाची) परडी भरीन, आशा-मनिषा, आकाशाच्या दरडी जमिनदोस्त करीन. मनोविकारांची (मनावर झालेले कुसंस्कार) कुरवंडी करून पृथ्वीवरून त्यांना काढून टाकीन व अमृत रसाची दुरडी भरीन.

आता साजणी, मी पूर्णपणे निःसंग (निरासक्त) झाले आहे. विकल्प (संशय) रुपी नवच्याची संगत मी सोडली आहे, याचा अर्थ माझ्यातील संशय नाहीसा झाला आहे. मी ती म्हणते, काम व क्रोध या मार्गाना मी सोडून दिले आहे व माझ्या बोगदा, (सुषुम्ना) मोकळा केला आहे. आता पहा -

असा योग मी मागितला, मला मिळाला व मी तो सांभाळून ठेवला आहे. महाद्वारी जाऊन परमेश्वराचे आभार मानले. आता मी जन्म-मरणाच्या या समस्यामधून मुक्त झाले आहे, त्यावेळी त्यांनी हे सर्व लिहिले होते व आज तुम्ही ते पहात आहात. अगदी तेच व स्पष्टपणे आणि स्त्रीयांचे गाण्यात आता आपल्याला प्रतिज्ञा करायला हव्यात, स्वतःबद्दल व दुसऱ्याबद्दल.

आपण एक महान गोष्ट लक्षात ठेवायला हवी, आता आपण योगी आहोत. ते सुद्धा सहज योगी व सहज योगी म्हणून आपण सर्वश्रेष्ठ असायला हवे. आपल्या वागण्याने, स्वभावाने, इतर लोकांवोबरच्या

व्यवहारात, कोणत्याही परिस्थितीत व अडचणीमधून मार्ग काढताना, आपण सर्वश्रेष्ठ असायला हवे. आता तुमच्यापैकी काही अत्यंत बुद्धिमान आहेत, पण हृदयात कमी पडता, या उलट काही अत्यंत विशाल हृदयाचे आहेत, पण बुद्धिने कमी पडतात तेव्हा संतुलनात यायला हवे. परंतु सर्वात श्रेष्ठ ज्ञान, सर्वश्रेष्ठ ज्ञानाचेमधे महान ज्ञान हे की परमेश्वर प्रेम आहे. ते प्रेम-आहेत आणि तुम्ही सहज योग्यावरही प्रेम करू शकत नसाल तर तुमच्यात काहीतरी फारच विघड आहे व तो जायला हवा.

प्रेम असायला हवे आणि ज्याला निर्वाज्य प्रेम म्हणतात ते हवे. म्हणजे व्याजविरहित, केवळ मुद्दल. याचा अर्थ असा की तुम्ही एक दुसऱ्यांवर असे प्रेम करा की तुम्हाला निरपेक्षपणे देण्याची आवड हवी. फक्त देण्याची व देण्याचा आनंद फारच महान आहे. माझ्या अनुभवावरून मी तुम्हाला सांगते. साक्षातकार (जागृति) यायचा असते तेव्हा मला सर्वात जास्त आनंद होतो. दुसरे म्हणजे जेव्हा मी इतरांना काही वस्तू देते. तिसरं म्हणजे काहीतरी देता येतं हा आनंद. तेव्हा तुम्ही लोक आता धेणाऱ्यांच्या वाजूचे नसून देणाऱ्यांच्या वाजूचे असल्याने, दुसऱ्याला तुम्ही काय दिले आहे हे पहा.

याउलट तुम्ही अजूनही क्रोधी स्वभावाचे असाल, तुमच्यामध्ये हावरटपणा असेल अर्थवा सहजयोग्याला शोभणार नाही असे सर्व तुमच्यामध्ये असेल, तर याचा अर्थ असा की, तुम्ही बरेच काही मिळविले नाही. तुम्ही जर कपडे, खाण-पिण, ऐधाराम या बाबतीत फार काळजीपूर्वक असाल तर लक्षात घ्या की तुमच्यात काहीतरी कमतरता आहे. अजून तुमचे व्यक्तिमत्व पूर्ण नाही. एक वाक्य कायमचे लक्षात ठेवा. स्वतःला प्रश्न विचारा - “जीवनात मला जे मिळवायचे होते ते मी मिळविले का?”

हा एक प्रश्न तुम्ही विचारा. “माझे जीवन साध्य मी प्राप्त केले आहे का?” त्यामुळे सर्व परिस्थिती तुमच्या लक्षात येईल. कारण तुम्ही आपले स्वतःचे गुरु आहात, तुम्ही सर्व जाणता. सहज योग तुम्ही बुद्धीने

शिकला आहात. पण जेव्हा तो तुमच्यामध्ये अंतर्यामी खोलवर जातो व सर्व ज्ञान तुमच्या शरीराचा अविभक्त भाग बनतो तेहा फारच निराळे असते, साक्षात्कारी जीवाची संपूर्ण वृत्तिच वेगळी असते. माझेच ध्या-एखादा प्रश्न माझ्या लक्षात आला की लगेच मी ध्यानात जाते व लगेच तो प्रश्न सुटतो. कारण ती माझी शक्ती आहे. तसेच जर एखादा प्रश्न तुमच्या लक्षात आला आणि जर तुम्ही ध्यानात गेलात तर तो प्रश्न माझ्याकडून सोडविला जाईल. म्हणजेच ध्यानात तुम्ही मला शरण जाता. मग ते काम माझे. पण जर तुम्ही आपल्या बुद्धिने अथवा बोलण्याने तो प्रश्न सोडवू लागाल तर तुम्ही सापल्यात अडकता. तेव्हा तुम्हाला एखादी अडचण आली तर तुम्ही ध्यानात जा, प्रार्थना करण्याची पण आवश्यकता नाही. फक्त ध्यानात जा. आणि त्या अडचणीतून तुम्ही यशस्वीरित्या बाहेर पडाल.

आज तुम्ही माझ्याकडे यशाची मागणी करीत होता. मला हे तुम्हाला सांगायच आहे की ध्यानाच्या स्थितीच्या किलल्यांत तुम्ही सुरक्षित असता, सुस्थितीत असता व ध्यानातच तुम्ही मोठे होता. अन्यथा तुम्ही मोठे होऊ शकत नाही, वृक्षाला सूर्यप्रकाश असतो तसेते आहे. तुम्ही ध्यानात निर्विचारतेत असायला हवं, दुसऱ्याला विरोध करायला नको अथवा त्याच्याशी सहमत घायला नको, काही म्हणायला नको. विशेषत: दुसऱ्यांचे संबंधी कोणी विचित्र वागत असलेला तुम्हाला आढळला तर, फक्त ध्यानात जा आणि परिस्थिती कशी बदलेल त्याचे तुम्हाला आशचर्य वाटेल. ही तुमची शक्ती आहे. जगात किती लोकांना साक्षात्कार मिळाला आहे? फार थोड्या! ते मोठे होत आहेत. कार्य करीत आहेत. पण ते ध्यानाच्या अकिनमध्ये कमी पडतात.

सर्वात उत्तम म्हणजे शरणागति आणि शरणागत होणे सर्वात सोपे आहे. फक्त तुम्ही मला हृदयात ठेवा, सतत, हा सर्वात सोपा मार्ग. मग त्या शिवाय तुम्ही राहूच शकत नाही, जगूच शकत नाही, एकदम विचित्र वाटत. हे अगदी निरासक्त प्रेम आहे.

तुम्हाला अगदी, आरामदायक, आनंदी व

समाधानी वाटत. मग तुम्हाला कशाचीच गरज नसते. त्या स्थितीकडे प्रस्थापित क्यायला हवं.

तुम्हाला ते इतकं सहजसाध्य आहे. कारण मी स्वतः तुमच्या बरोबर आहे. तुम्हाला सांगितल्याप्रमाणे सहजयोगात फक्त एकच अडथळा आहे की, सुरवातीला तुम्ही मला ओळखायला हवं. परंतु मला ओळखणं हे थोडसे अवघड आहे कारण मी महामाया आहे आणि त्यामुळे महामायेने निर्माण केलेल्या गोंधळात बहुतेक तुम्ही अडकता. पण परवा मी तुम्हाला सांगितले तसे, माझ्या दुसऱ्या रूपांत तुम्ही माझ्यासमोर येऊ शकला नसता. वाघावर बसलेली, हातात तलवार घेतली आहे, अशा व्यक्तिची कल्पना करा. तुम्ही माझ्यासमोर येऊ शकला नसता. म्हणून मला महामाया घावं लागलं, कारण या रूपांत तुम्ही माझ्याजवळ येऊ शकता, माझ्याशी बोलू शकता, हवं असेल तर माझा उपदेश घेऊ शकता. त्यामुळे मार्गदर्शन चांगलं करता येत. सर्व काही उलगडून मी तुम्हाला स्पष्टपणे सांगते. पण तुम्ही महामायेच्या समोर बसले आहात हे लक्षात ठेवणे फारच फायद्याचे आहे. तेव्हा महामायेच्या आवरणामुळे गोंधळात पडू नका. माझ्या आदर सन्मानात, प्रोटोकॉल्स, मला समजून घेण्यात व इतर सर्व बाबतीत तुम्ही कोणतीही चूक करीत नाही, इकडे तुम्ही लक्ष घायला पाहिजे व शरणागत होण्याचा प्रयत्न करा, शरणागत व्हा. आपोआप तुम्ही सर्व शिकाल. शिकविण्यासारखे काही नाही.

हि स्थिती वृक्षासारखी आहे. जेव्हा वृक्ष पूर्णपणे बहरतो, त्यावेळी त्याला फुले येतात. मग फुले स्वतःच्या परिपक्वदशेत गेल्यावर फले बनतात. अशा पद्धतिने तुमची रचना केली आहे, अशा पद्धतिने तुम्ही मोठे होता. त्यावेळी स्वतःच्या मोठे होण्याचा स्वतःच अनुभव व आनंद घेत सुखाने रहाता. तेव्हा, तुम्हा सगळ्यांना सुखी व आनंदी करावं हे माझं जीवनसाध्य आहे. ते मला मिळवायचं आहे. म्हणून हे सर्व प्रयत्न घालू आहेत. माझे व तुमचे जीवन-साध्य मिळविता येईल अशी आशा आहे,

ईश्वराचे तुम्हाला आशिर्वाद

सहावा दिवस

२६ ऑक्टोबर १९८८

ही शक्तिची पूजा आहे. आज पर्यंत अनेक संत साधूंनी शक्तीला जाणले आहे व तिच्या विषयी सांगितले आहे. गद्यात ज्याचे वर्णन करता आले नाही ते त्यांनी कवितांच्या माध्यमातून सांगण्याचा प्रयत्न केला. जे वर्णन शब्दांच्या मध्ये बसविता आले नाही त्याचेसाठी त्यांनी देवीच्या नावांची रचना केली व तिचे वर्णन केले. तुम्ही सर्व हे जाणता. तसेच लोकांनाही या सर्वांचा अर्थ माहिती आहे. परंतु एक गोष्ट त्यांना बहुतेक ज्ञात नाही की प्रत्येक मानवामध्ये या शक्ति सुप्तावस्थेत असतात आणि त्या शक्तिना ते जागृत करू शकतात. या सुप्त शक्तिं चिरंतन आहेत आणि असिमीत आहेत. ३३ कोटी देवांचे शिवाय अनेक शक्ति आहेत.

पण आपल्याला असे म्हणता येईल, आत्म साक्षात्कार जो आपण भिलविला आहे तो कोणत्या ना कोणत्या शक्तिच्या कार्यामुळे आपल्याला मिळाला आहे. त्यांच्या शिवाय आपल्याला तो मिळाला नसता.

तुम्हाला आत्मसाक्षात्कार सहज मागाने मिळाला आहे. सहज या शब्दाचे दोन अर्थ आहेत. एक अर्थ हा की तुम्हाला तो विनाशायास मिळाला आहे. दुसरा अर्थ असा की कोणत्याही जीवित क्रियेप्रमाणे हे आपोआप स्वतःच कार्यान्वित झाले आहे. आपणहून तुम्ही त्याचा स्विकार केला आहे. पण या जीवीत क्रियेसंबंधी कोणी जर विचार करू लागेल तर तुम्हाला आश्चर्य वाटेल, तुमची बुद्धी काम करण्याचे थांबेल. समजा तुम्ही एखाद्या वृक्षाकडे पहात आहात. कोणत्या शक्तीमुळे हा वृक्ष इतका उंच वाढला आहे? कोणत्या शक्तिने त्याला अशा रंग-रूपात घडविले आहे? महदाश्चर्य हे आहे, की मानवाला विशेष प्रकारे, त्याला विशेष ज्ञान देऊन, विशेष रूप देऊन बनविले आहे, त्या मानवाला जीवन-हेतू साध्य करता येतो. त्यासाठी पहिली पायरी, म्हणजे आत्मसाक्षात्कार.

जसे तुम्हाला दिवा पेटवायचा असेल तर प्रथम तुम्हाला त्यांत प्रकाश भरावा लागतो. तसे एकदा तुमची शक्ति जागृत झाली की तुम्ही ती पुन्हा प्रकाशित करू शकता. वाढवू शकता. पण त्यासाठी आत्मसाक्षात्कार अत्यावश्यक आहे.

परंतु आत्मसाक्षात्कार मिळाल्याबरोबर लगेचच सर्व शक्तिं कार्यरत होत नाहीत. म्हणून क्रृपी-मुनी व संतानी, देवी पूजा करण्याची व्यवस्था करून ठेवली आहे, पण ज्याला आत्मसाक्षात्कार मिळाला नाही, अशा व्यक्तिला देवी पूजा करण्याचा अधिकार नाही,

अनेकांनी मला सांगितले, की सप्तशति पाठ किंवा होम-हवन केल्यावर त्यांना अनेक अडचणी आल्या. त्रास सहन करावा लागला. त्यांना विचारले की तुमच्यासाठी हे सर्व कोणी केले? तेव्हा ते म्हणाले, ब्राह्मणांनी. पण ते ब्राह्मण नव्हेत. ज्यांनी ब्रह्माला जाणले नाही, ते ब्राह्मण नव्हेत अशा प्रकारच्या ब्राह्मणांच्याकडून सप्तशति वाचून घेतल्याने देवीचा कोप झाला व त्यामुळे त्यांना त्रास झाला. पण तुम्हाला देवी पूजा करण्याचा साक्षात् देवीची पूजा करण्याचा विशेष अधिकार आहे. पण इतरांचे तसे नाही, कोणीही पूजा करण्याचा प्रयत्न केला तर परिणाम उलटा होतो व अपायकारक होतो.

महत्वाची गोष्ट अशी की ही शक्ति इतकी आरामदायी, पोषक, उदार, प्रेमल आणि संपूर्ण आहे. ती अति सौम्य आहे किंवा अति रीढ आहे. दोन्हीच्या मध्ये काही नाही. त्याचे कारण असे की जे अतिशय क्रूर आहेत, राक्षसी आहेत, ज्यांना जगाचा नाश करायचा आहे, जे लोकांना भ्रमामध्ये ठेवतात, विविध रूपे घेऊन येतात, कोणी पंडीत होतात, कोणी मुल्ला असतात, कोणी मंदिरात बसतो तर दुसरा मशिदीत, एखादा पोप असतो, दुसरा राजकारणी, असे सर्व राक्षसी प्रवृत्तीचे लोक अशा तर्हेने कोणत्या तरी रूपात वावरत अमनात. त्यांचा नाश करणे अत्यावश्यक आहे. परंतु ह्या विनाशकारी शक्तीच्या जवळ तुम्ही जाऊ नये. तुम्ही फक्त इच्छा करायची लगेच या शक्तिं स्वतःहूनच कार्य करू लागतील. हे कार्य, विश्वामध्ये

जे दैतन्य सगळीकडे प्रवाहित आहे, ती ही महामाया शक्ति, आणि या महामाया शक्तिनेच सर्व कार्य होत आहे. ही शक्ति विचार करते, सर्व जाणते, सर्व काही लक्षात घेते आणि प्रत्येक गोष्ट घडवून आणते. आणि सर्वात महत्वाची गोष्ट म्हणजे, ती तुमच्यावर प्रेम करते आणि ते प्रेम अगदी निर्व्याज आहे. हे प्रेम तुमच्याकडे काही मागत नाही, तुम्हाला देण्याचीच त्याची इच्छा आहे. तुमची प्रगती व्हावी, कल्याण व्हावे, हीच त्याची इच्छा आहे.

पण हयाच बरोबर ज्यांना तुमच्या मार्गात काटे बनून राहायचे आहे, तुमच्या मार्गात अडथळे बनायचे आहे, तुमच्याशी भांडायचे आहे किंवा काही न काही तरी करून तुम्हाला त्रास द्यायचा आहे अशांचा नाश होणे आवश्यक आहे. पण हयामध्ये तुम्ही तुमची शक्ति घालवू नका तुम्ही फक्त देवीला आवाहन करा आणि तिला हया राक्षसी लोकांचा नाश करायला सांगा. ही फार मोठी गोष्ट आहे. तुम्हाला कोणी त्रास देत असेल, धाकात ठेवत असेल, शिव्या देत असेल तर त्याच्यापासून सुटका करण्यासाठी, तुमच्या मध्ये एक विशेष स्थिती आहे ती आहे निर्विचारिता. प्रत्येक गोष्ट तुम्ही साक्षी रूपाने पहा. समजा, एखादा वेडा माणूस तुमच्या मागे लागला आहे, तुम्ही काय करायचे? त्याचा वेडेपणा पाहायचा, त्याची मानसिक स्थिती पहायची आणि त्याला हसायचे, की हा किती मूर्ख माणूस आहे! त्याच्यासाठी तुम्हीच काही त्रास घ्यायला नको. तुम्ही फक्त तुमच्या निर्विचारतेच्या किल्ल्यात जा. निर्विचारितेमध्ये याचा नाश कसा करावा, सर्व प्रेमळ, आनंददायक, पोषक शक्ति तुमच्याकडे येतील. परंतु जोपर्यंत तुम्ही, हा अडथळा मी कसा दूर करावा, याच्यावर उपाय काय करावा, याचा विचार करण्यातच गुंतून पडता तोपर्यंत सर्व त्रास तुम्हालाच होणार आहे, त्याला काही नाही, जसे रामदासांनी सांगितले आहे “अल्प धारिष्ट पाहे”. जे काही थोडं धारिष्ट तुमच्यात आहे ते परमात्मा पाहात असतो. परंतु तुमच्यात इतक्या शक्ति आहेत, इतक्या शक्ति आहेत, तुम्ही त्यांना जागृत करा, त्यांना माहिती करून घ्या, त्यांना

फुलू घ्या व तुम्ही सुखी का आणि स्वतःचा सन्मान करा.

आता सहजयोगांमध्ये सुखा या शक्ती जागृत होतात व नष्ट होतात मग पुन्हा जागृत होतात. त्याचे कारण काय असावे? एकदा जागृत झालेली शक्ती नष्ट का होते? जसं एक व्यक्ती मोठी कलाकार होते. सहजयोगात आल्यावर अनेक लोक चांगले कलाकार होतात. ते कला जाणतात, त्यांना समजत असते, तयांना संवेदना असतात, त्यांना जाणीव असते आणि प्रत्येक जण म्हणतो या माणसात काहीतरी असामान्यता आहे. पण नंतर तो त्या कलेमध्येच गुंतून पडतो. त्याला मान-सन्मान मिळतो, नाव व किर्ती मिळते व त्यांमध्येच तो अडकून पडतो. त्यांच्यात अडकला कि त्याच्या शक्ती नष्ट होतात, कारण त्याच्या शक्ती सुखा त्यात अडकतात. तुम्हाला यापूर्वी मी सांगितले होते त्याप्रमाणे वृक्षामध्ये काय घडते, त्याच्या मधील जीवित शक्ती प्रत्येक फांदी मध्ये, प्रत्येक पानामध्ये प्रवाहित होऊन परंत जाते. त्याच प्रमाणे, ज्या काही शक्ती आहेत, ज्या तुमच्यासाठी कार्य करतात तया याच शक्तीपासून निर्माण झाल्या आहेत. तुम्हाला त्यांच्यासाठी काहीहीकरायला नको फक्त तुम्ही त्या शक्तीचे उपकरण आहात आणि एकदा तुम्ही उपकरण झालात की त्या शक्ती कधीही कमकूवत होणार नाहीत अथवा नष्ट होणार नाहीत. बन्याच वेळा मी पाहिलं आहे कि सहजयोग्यांचे चित्र अशा गोष्टीच्या मध्ये फारच लवकर जाते. त्यांना मोठेपणा मिळाला, कशामध्ये तरी त्याची प्रगती लवकर झाली, जी मुले वर्गामध्ये चांगली नव्हती ती पहिली आली, त्यांचे सगळे सुधारू लागले, त्यांना वाढू लागते, मी फार मोठा झालो आणि त्या बरोबरच त्यांच्या शक्ती निघून जातात. आता काय करायला हवे, त्याचा आपण विचार करायला हवा. जर तुमचा धंदा वाढला असेल तुम्हाला पुष्कळ पैसा मिळू लागला असेल, तुमच्या मध्ये काहीतरी विशेष घडलं असेल तर तुम्ही काय करावं? तुम्ही हे पूर्णपणे ध्यानात घ्यायला हवे “श्री माताजी तुम्हीच सर्व काही करीत आहात मी काहीच केले नाही. ही कार्य करणारी शक्ती

तुमचीच आहे मी काहीच करत नाही.” तुम्ही जागृत राहणे अति महत्वाचे आहे कारण तुमच्या शक्ती नष्ट झाल्या तर तुम्हीच मला सांगणार “श्री माताजी माझी शक्ती गेली आणि सर्व काही गेलं.” जी शक्ती कार्य करीत आहे, तिला कार्य करू द्या.

हे एखादया वृक्षासारखे आहे, त्याची पाने का गळून पडतात? तुम्ही कधी त्याचा विचार केला आहे? त्याचे कारण म्हणजे बुद्धा सारखी एक गोट, वृक्ष आणि पाने यांच्या मध्ये तयार होते, त्यामुळे (पोषक द्रव्य) पाना मध्ये येत नाही आणि त्यामुळे ते गळून पडते. माणसाचे तसेच होते, त्यांच्या शक्तिं एका महान शक्तिशी संलग्न असतात आणि त्या शक्तिने तो काम करीत असतो. पण तो स्वतःला मोठा समजू लागला आणि अहंकारी झाला अथवा दुसऱ्याशी स्पर्धा करण्याचे उद्योग करू लागला की ती महान शक्ति आणि तो यांच्यामध्ये खंड पडतो आणि मग त्याला ही शक्ति मिळविता येत नाही. तो फक्त उपकरण होता, त्याच्या मध्ये प्रवाहित असणारी शक्तिच सर्व काही करीत होती. आता या माईकचे उदाहरण घ्या याच्यातील शक्ति गेली तरी माझे बोलणे यांबंगार नाही. म्हणून इकडे पूर्ण पणे लक्ष द्या, आपल्यामध्ये जागृत झालेली शक्ति जिच्यामुळे आपल्या व्यक्तिमत्वामध्ये एक नविन प्रकाश प्रतिविवित होतो आहे, त्या शक्तिला तुम्ही थांबवून नका. आपण फार मोठे झालो आहोत, असा विचार सुद्धा मनात आणु नका.

याच्या उलट ही शक्ती जागृत झाल्यावर तुम्हाला असे वाटू लागते, की दुसरी व्यक्तिं इतकी पुढे गेलीआहे पण मी मात्र नाही. त्याने एवढे केले आहे आणी मी मात्र त्या पैकी बरेच केले नाही. याच्या शिवाय, काही लोकांना साध्या साध्या गोष्टीमुळे सुद्धा वाईट वाटते. जसं प्रत्येकाला बैंज मिळाला पण मला मिळाला नाही. गणपतिपुल्याला विचित्र अनुभव येतात, लोक येऊन सांगतात. एक म्हणतो, मला पनीरची एक पेटी मिळाली आहे व आणखी एक हवी, आणखी एकाने सांगीतले, दुसऱ्याला इतके मिळाले

आहे, पण त्याला मात्र काहीच मिळाले नाही. हे काय सांगण्यासारखे असते? त्या आनंदाच्या सोहळ्यात असे क्षुद्र विचार मनात सुद्धा आणायचे नाहीत. याशिवाय कुणाचा नवरा बरोबर वागत नाही, तर कुणाला नवरा वाहेरख्याली आहे, तर तिसऱ्याची बायको ठीक नाही, म्हणून तो दुःखी आहे. आता मागच्या जन्मात तुमची इतकी लग्ने झालीत, तुम्हाला इतके नवरे होते आणि या जन्मात एक लग्न झालं आहे तर काही तरी करून ते पार पाडा. पण ते नाही, दिवस रात्र तुम्हाला त्याचीच चिंता लागली असते. मला हा त्रास आहे, मला तो त्रास आहे, हे कधी संपणार आहे की नाही? हया लहान सहान् गोष्टीच्या पलिकडे कोणी जाणार आहे की नाही, तेच समजत नाही. कोणीही जेव्हा अशा क्षुद्र निरर्थक गोष्टी मला सांगते तेव्हा मला हसायलाच येते मी शांत रहाते पण त्यांना सांगते “तुम्ही सहज योगी आहत, मी तुमचे हृदय सागरासारखे आणि मस्तक हिमालयासारखे केले आहे. आणि तुम्ही या क्षुद्र निरर्थक गोष्टी मला सांगत आहात. तुम्ही याचे, त्याचे सर्व जगाबद्दल बोलता, पण सहजयोगाचे काय? त्याचे बाबतीत मात्र तुम्ही गप्प असता. सहजयोगात काय चालू आहे ते मात्र तुम्हाला माहिती नसते.

आता, मी ऐकले आहे, पुण्यात, ध्यानासाठी थोडेच लोक येतात. कारण टी. व्ही. वर महाभारत दाखवितात. अजून पर्यंत ते महाभारत मी पाहिले नाही. जे पाहिले होते, तेच पुरेसे आहे. आता आपल्याला दुसरे महाभारत घडवायचे आहे. तुम्हाला फारच इच्छा झाली, तर महाभारताची कॅसेट आणा व पहा. पूजा असेल तेव्हा तुम्ही येता. पण, तुमची शक्ति कोठे आहे? ती तरहजारे वर्षापूर्वी महाभारतातच गेली. त्याबरोबरच ही शक्ति पण संपली. जे करमणुकीसाठी आहे, त्यातच लोक गुंतून पडतात. आणि जे अति आहे, ते सहज योगाच्या विरोधी असते. संगीताचे घ्या, ध्यान न करता त्यातच अडकाल, कवितांच्यामध्ये अडकाल, कोणताही अतिरेक सहज योगाच्या विरोधी आहे. हे व्यवस्थित ध्यानात ठेवा. शिवाय, आपल्या शक्तीमध्ये संतुलन यायला हवे.

तरच आपल्याला संतुलित व समग्र ज्ञानाची प्राप्ती होईल. एकाच गोष्टीच्या मागे लागाल, एकीकडेच पहाल, तर तुम्हाला समग्र ज्ञान मिळणार नाही.

माझ्या लक्षात आले आहे, अनेक सुशिक्षित स्त्रिया वृत्तपत्र वाचत नाहीत. जगात काय चालू आहे त्याचे त्यांना अजिबात ज्ञान नाही. एखद्या व्यक्ति संबंधी विचारले तर त्यांना माहिती नसते. तसेच पुरुषांचे ज्यांना फक्त माहिती असते, कोणत्या घरात काय जेवण बनले आहे, व कोठे चांगले जेवण मिळेल. जेवणाच्या बाबतीत भारतीय पुरुष फारच त्रास देतात व बायकांनाही ते आवडते. त्या खाण्याचे विविध पदार्थ बनवतील. यामुळे त्याच्या शक्ति अडकतात. 'मला हे खायचे आहे, ते खायचे आहे, या ताटात खायचे आहे, त्या ताटात खायचे आहे, हे करा, ते बनवा. बायकाही नवयांना खूब करण्यासाठी, त्यांना हवा तो पदार्थ बनवितात. यामध्ये स्त्रियांच्या व पुरुषांच्या शक्ति नष्ट होतात. म्हणून मी ही पद्धत सुरु केली आहे. सहज योगात, आपण स्वतःच स्वतःचे जेवण तयार करायचे. कोणी म्हणाले, मला अमुक खायचे आहे, तर बनवा आणि खा. फार तर, भूकेच रहावे लागेल. जे बनविले असेल ते आवडीने खा नाहीतर स्वतःच बनवा. स्वतः तयार केल्यावर तुम्हाला कळेल किती त्रास होतो बनविण्याला! कशाचीही स्तुती करणे किंवा त्याच्यात दोष काढणे सोपे असते, पण ते स्वतःच तयार केल्यावर लक्षात येईल की आपण जे मतप्रदर्शन करतो ते न्याय नाही.

लोक जेव्हा अशा क्षुल्लक गोष्टींच्यामध्ये लक्ष घालतात तेव्हा मला आश्चर्य वाटते. तुम्ही संत आहात. तुम्हाला फार मोठ्या शक्ति मिळाल्या आहेत. सर्व प्रकारच्या शक्ति तुमच्यात आहेत. त्यांचा उपयोग करा, तुम्ही काहीही करू शकाल! तुम्ही जमीनीवर झोपा, रस्त्यावर झोपा, दहा दिवस न खाता रहा, तुम्हाला काहीही होणार नाही. कोणतेही अन्न खा, पाश्चात्य सहज योग्यांचे पहा, कोणत्या परीस्थितीत व अडचणीत ते राहतात! भारतीय सहज योग्यांनी मला सांगितले की ब्रह्मपुरीला व्यवस्था चांगली नव्हती, जेवण चांगले

नव्हते, आपण नसल्यामुळे, खाण्याचे, पिण्याचे फारच हाल झाले. म्हणून गेल्यावर पाश्चात्य लोकांना मी विचारले, सर्वात जास्त कोणती जागा आवडली ते म्हणाले आम्हाला सर्वात जास्त आनंद ब्रह्मपुरीला मिळाला. मी विचारले की त्या ठिकाणी काही भास झाला का? तेव्हा त्यांनी सांगितले, त्या ठिकाणी कृष्णा नदी आहे, आम्ही आंघोळी केल्या, बसलो, आम्हाला, आमच्यात चैतन्य वहात होते असे वाटले? ते या गोष्टी बोलत होते व इकडे आमची ही मंडळी खाण्या-पिण्याचा विचार करीत होती.

आमची शरणागती कमी आहे असे जेव्हा ते म्हणतात, त्याचे कारण असे आहे की आपण अडकलेलो असतो व गोधळात असतो.

आपल्या पुरातन परंपरा आहेत. आपले अनेक ऋषी, संत होते. त्यांच्यामुळे चांगले काय व वाईट काय, ते आपण जाणतो. पण त्याच्या वरोवरच आपल्यामध्ये धूर्तपणा आला आहे, कोणीही व्यक्ति उठते व मी राम आहे, मी भगवान आहे. मी सीता आहे, सांगत सुटते. मी एका व्यक्तिच्या बद्दल विचारले लोक म्हणाले ते 'भगवान' आहेत. मी विचारले "तुम्ही कोणालाही भगवान कसे म्हणता? तो म्हणत असला तरी त्याला जाणण्याचे मार्ग आहेत! ज्याला अत्म साक्षात्कार झाला नाही तो भगवान कसा असेल? तसे नसताना, तो सांगत असेल, तर सरल खोटे बोलतो आहे."

ते म्हणाले "त्यांना पैसा पाहिजे आहे, ठीक आहे, ते पैसे घेतात पण तत्वज्ञान फार चांगले सांगतात. पैशाचे विशेष काय आहे? तेव्हा, लोक आता पैसे घायलाही तयार झाले आहेत. आपल्यापुढे महान आदर्श आहेत, राम, महाभारत वरैरे आणि आपण केवळ, ते घेऊन बसलोच आहोत.

म्हणून, आपल्या अंतर्यामी ज्या महान घटना घडल्या आहेत, ज्यांनी आपल्याला सामावून घेतले आहे, व ज्यांच्यामुळे आपण महान उंची गाठली आहे, त्या आपण लक्षात घ्यायला हव्यात. पण अपण हे लक्षात घेत नाही की जे आपण पहात आहोत ते

आपल्याला मिळवायचे आहे. आपल्या अंतर्यामी आपल्याला त्यासाठी इच्छा व्हायला हवी, दिखावटी नको. आता तुम्हाला वाटायला हेव “मला हे मिळाले आहे का? ज्याच्यासाठी माझा जन्म झाला आहे ते मी प्राप्त केलं आहे का? मला ते मिळवायचे आहे.” त्यासाठी आपल्याला प्रामाणिक राहयला हवं, त्याशिवाय शक्ती तुमच्यावरोबर निष्ठेने राहणार नाही. एक प्रकारे तुमच्या विचारांच्या वरोबर चालू असलेली ही तुमची लढाई आहे. स्वतःच तुम्हाला हा अनुभव घ्यायला हवा की, तुम्ही हे मिळविलं आहे की नाही. शक्ती पूर्णतया जागृत झाल्या की नाही, आपल्याला ते जमते, कारण एक प्रकारे आपण स्वतःलाच त्याचे पासून अलग करीत आहेत. अशा दुटप्पीपणाला सहजयोगात स्थान नाही. हृदयापासून प्रयत्न करा. तुमच्या अंतः आत्म्यापासून समजून घ्या. बाह्यातील कशाचीही तुम्हाला मदत होणार नाही.

काही लोक चेहरा हसरा ठेवतात, काही गंभीर बाह्यातील अभिनयाचा काही उपयोग नाही. तुमच्या अंतर्यामातील काही भावना बाहेर येतातच. तेव्हा अभिनय कशाला करायचा? आतल्या भावनाच, बाहेर दिसून येतात कारण आतील भावना शक्तिशी संलग्न असतात व त्या बाहेर येतात. अशा लोकांच्याच लक्षात प्रथम येते की सहज योग निष्ठेने केला पाहिजे.

लोक शरणगत होतात ते मी पहाते आणि मी म्हणू शकते की या शरणागतीच्या मागे फार मोठे आश्चर्य आहे, ते हे की लोकांना वाटते की त्यांना फक्त आध्यात्मिक उन्नतिचाच लाभ होतो व इतर नाही. सहज योगाचे अनेक फायदे आहेत. तुमची मुले चांगली होतात, तुम्हाला चांगल्या नोकन्या मिळतात, तुमची बुद्धी चांगले काम करते, तुम्ही नाव कमावता, तुमचा सगळीकडे सन्मान होतो. ज्याला कोणी ओळखत नव्हते, तो प्रसिद्ध होतो. सर्व काही होते. पण आपल्याला काय हवे आहे? आपल्याला अध्यात्मिक उन्नति हवी आहे दुसरे काही नको. एकदा अध्यात्मिक उन्नति मिळाली की व्यक्ति विचार करीत नाही. त्याच्यासाठी बाकी सर्व व्यर्थ आहे. त्याला सर्व संपत्ति

घ्या, त्याला त्याचे महत्व नसते. त्याला कालशाचीही काळजी नसते, इच्छा नसते. काही असले तरी ठीक नाही मिळाले तरी ठीक. जेव्हा या स्थितीला तुम्ही पोहोचता तेव्हा, तुम्ही सहज योगात काही तरी मिळविले आहे, असे तुम्हाला वाटायला हरकत नाही. जोपर्यंत तुम्हाला ही स्थिती प्राप्त होत नाही, तो पर्यंत तुम्ही सहज योगाशी एकनिष्ठ नाही, तुम्ही इकडून तिकडे जात आहात. ज्या महान शक्तिमुळे, जी तुमच्यामध्ये आहे, तुम्ही प्रस्थापित होता, ती आहे श्रद्धा. तुमच्या हृदयापासून ही श्रद्धा जागृत करा आणि तिच्या भक्तिमध्ये रहा. तिच्या आनंदात रहा. श्रद्धा आनंददायी शक्ती आहे. या निरागस सुखात व आनंदात रहा. या आनंदात पूर्णपणे विलीन व एकरूप व्हा.

अडचणी, समस्या वैरे माया आहेत तुम्हाला शंभर रूपये मिळाले, आता काय अडचण आहे? तुम्हाला दोनशे हवे आहेत. ठीक आहे. पुढचा प्रश्न काय? माझी बायको अशीच आहे, वरं दुसरी बायको करा. तुमच्या अडचणी तुम्ही स्वतःच कमी करून श्रद्धेच्या आनंद मिळवायला हवा. म्हणून श्रद्धेच्या सहाय्याने, प्रवाहित असलेले आत्मिक सुख मिळवा व तुमची शक्ति वाढवा.

तुम्ही प्राप्त करून घ्यावे म्हणूनच सर्वकाही आहे. परंतु आत्मिक आनंद देणारी शक्तिच जर तुम्ही मिळविली नाही, तर काय उपयोग? फुलातून मध घेण्यासाठी मधमाशीच हवी. दुसरी माशी त्यावर बसली तरी मध कसा घेणार? तुम्ही माशी असाल तर सगळीकडे भटकत फिराल, पण मधमाशी व्हाल, तर तुम्हाला सर्व काही मिळेल. हवा तेवढा मध तुम्ही घ्या आणि आपल्या आनंदात रहा, सहज योगात ही सर्वोच्च स्थिती आहे. आपले चित एकाच स्थितिच्याकडे लागायला पाहिजे, ती म्हणजे आपली आत्मिक उन्नति याचा अर्थ असा नव्हे की तुम्ही सतत बंधन घेतच रहावे किंवा शेंडीला गाठ मारून बसावे.

ज्या परिस्थितीमध्ये तुम्ही असाल, त्या मध्ये तुमच्या हृदयस्थ आत्म्याशी तुम्ही एकरूप व्हायला हवे.

यैतन्य प्रवाहित होऊ लागते, तेव्हा सर्व देव-देवता, गुरु, संत नामदेव, कबीर वगीरे, तुमच्यामध्येच असतात. या संतांना सांगणारे, त्यांची काळजी घेणारे, संरक्षण करणारे कोणीही नव्हते. तुम्हाला हे सर्व मिळाले आहेत. तुम्ही परमात्म्याच्या छत्र-छायेतच तुम्ही स्वतःची शक्ति वाढवायला हवी व आभिक उन्नति साधायला हवी. आपल्यामध्ये किती शक्ति आहेत, त्यांच्यापैकी किती जागृत झाल्या आहेत, आणि त्या कशाप्रकारे कार्य करणार आहेत, ते तुम्ही माहिती करून घ्या. तुमची जी इच्छा असेल ते होईल, “जो जे वांछील तो ते लाहो” तुमची इच्छाच जर बदललीत तर, मार्ग व पन्द्रित पण बदललील, जसे आज काहींना महाभारत पहायचे होते. आज पूजा आहे, आई येणार आहे मी आले आहे, पूजेसारखा प्रसंग आहे आणि लोकांना कलकत्याहून येता येत नाही. मी साक्षात या इथे बसली आहे! काही लोक काम सोडून सहज येऊ शकले असते. पण त्यांना याचे महत्त्व समजत नाही. त्यांना समजत नाही की हे इतके महत्त्वपूर्ण आहे. त्यांच्याकडे श्रद्धा नाही. ते म्हणतात सेवानिवृत्तिनंतर आरामात येऊ. रविवारी ठेवले तरी त्याच्या पुढे मार्ग सुट्ट्या हव्यात.

आता अशा लोकांसाठी सहज योग आहे का? घोडे किती दूर जाऊ शकणारे? आणि ही तर खेचर पण नाहीत. आपण म्हणतो सहज योगात ते किती पुढे जाणार! सर्व व्यवस्था झाली आहे, आणखी काय हवे? ते म्हणतात, आम्हाला उद्या ऑफीसला जायचे आहे उद्या तुम्ही जाल! सर्वकाही ठीक होईल. पण आता जाल, तर खंडाला घाटात अडकाल. या सर्व ट्रिक्स मी केल्या तरी तुमच्या डोक्यात काही शिरत नाही. मला वाटते, काहीतरी करून तुम्ही सन्मार्गावर यावे आणि सन्मार्गावर यायचे असेल तर त्याच्यासाठी तुम्हाला मेहनत करायला हवी.

तुमची घसरगुंड होत असेल, तर मी किती मेहनत करणार?

तुमच्यामध्ये जागृत झालेल्या शक्तिच्या पैकी अनेक विविध उंची गाढू शकतात. म्हणून प्रथम

स्वतःला स्वच्छ करा आणि तुम्हाला किती शक्ति मिळाल्या आहेत, ते समजून घ्या. किती शक्ति तुम्ही मिळवू शकता! किती महान होऊ शकता! काय फायदे तुम्हाला मिळू शकतील, व दुसऱ्याला किती फायदे देऊ शकतो! आपल्या अंतर्यामी मोठी खजीना आहे. तुमच्याकडे त्याची किल्ली आहे. तो उघडताच आहे. फक्त तुम्हाला तो बाहेर काढायचा आहे व वापरून त्यांच्या आनंदात रममाण व्हायचे आहे.

आज आपण शक्तिची पूजा करीत आहोत आणि माझी इच्छा आहे की, ही तुमची शक्ती आहे ते तुम्ही लक्षात घ्यावे. त्याच्यामुळे तुम्ही प्रामाणिक व खरे खरे सहज योगी व्हाल.

संतांना अनेक त्रास सहन करावे लागले, मार खावा लागला. त्यांची काय स्थिती होती ते सांगण्याची आवशकता नाही. तुमचे कनेक्शन जोडले गेले आहे पण ते इतके ढिले आहे की आपल्याला ते सारखेच जोडावे लागते. प्रत्येकवेळी ते निसटते. घटट करायला हवे. तेव्हा, आता फक्त एवढेच मनात ठेवा की आपल्यामधील सर्व शक्ति जागृत करायच्या आहेत, म्हणजे काही रहायला नको व कोणतीही अडचण यायला नको सर्व शक्ति एकदम जागृत करायच्या. ही तुमची इच्छा असायला हवी. सर्व प्रयत्नांनी त्या शक्तिना पूर्णपणे जागृत करा. सगळे चित्त तिकडे ठेवा. अर्धवट चित्ताचा उपयोग नाही, तुम्ही ना इकडचे रंहाल, ना तिकडचे.

एक लहानसे बीज हजारो वृक्षांना जम्ब देते. तुम्ही तर मानव आहात, तुम्ही हजारोंना तयार कराल. ती शक्ति तुमच्याकडे आहे. पण बीज रोवल्यावर, तुम्ही त्याची काळजी घेत नाही, रस्त्यावर टाकल्याप्रमाणे. त्याचा वृक्ष होत नाही. शक्ति दबली जाते. तुम्ही स्वतःच लक्षात घ्या, की आपण काय आहोत, काय करीत आहोत, आणि किती पुढे जाऊ शकतो.

या बरोबरच तुमच्या इच्छा पण अगदी क्षुद्र असतात. रस्त्यावरील लोकांच्या सुद्धा तितक्या क्षुद्र इच्छा नसतात. पण तुम्ही वेगळे असायला हवे. “हा कोणीतरी निराळा माणूस इथे उभा आहे.” असे

लोकांनी म्हणावे. तुमचे प्रकाशित व्यक्तिमत्व उजळून निघेल. कशाचीच भीती नाही. जे बोलणे आवश्यक असेल ते बोलले. जर एखादी गोष्ट सांगण्यासारखी नसेल तर ती सांगणार नाही. पूर्णपणे संतुलनात आहे. अशा प्रकारचे व्यक्तिमत्व तुमचे वनेल. हे सर्व तुमच्यामध्ये आहे आणि तुम्हाला त्याचा अनुभव येईल. प्रयत्न केला तर तुम्ही तुमच्या गुरुच्या जवळ राहू शकता.

आता तुम्हाला वाटेल की तुमच्या सर्व नातेवाईकांनी आजोबा, आजी, सर्वांनी यावे. पण ते शक्त नाही. जे तुम्ही आहात ते, ते नाहीत. त्यांची ती लायकी नाही. नालायक लोकांना आहे तसेच सोडून घावे. त्यांच्यासाठी कशाला झगडत बसायचे? नालायक आईबाप आहेत ते आपले दुर्दैव. नालायक व्यक्तिशी आपले लग्न झाले हे आपले दुर्दैव, असे तुम्ही म्हणा. लायकी नाही त्यांना जवरदस्तीनी सहज योगांत आणून माझ्या डोक्यावर का बसविता? हे ठीक करा ते ठीक करा, का, तर ती तुमची बायको आहे, वडील आहेत, आजोबा आहेत, माझे नातेवाईक नाहीत, ते सहजयोगात नसतील, तर अशा नालायक लोकांना बाहेरच ठेवा. जे लायक आहेत त्यांच्याशी मैत्री बाहेरच ठेवा करा व आनंद मिळवा. आपण हेच फक्त लक्षात घेत नाही व तेच तेच परत करीत बसतो.

ही भौतिक नाती गोती अशीच चालत राहणार. तुमच्या बरोबर बोलू चालू शकतील, तुमचे त्यांचे चांगले संबंध आहेत असे लोक असतील तर ठीक आहे. नाहीतर या नालायक लोकांनी सहजयोगात येण्याची गरज नाही. कधी-कधी अगदी नालायक लोक सहजयोगात आलेले मला दिसतात. आणि ती मला डोके दुखीच होते. तुम्ही लायक होता म्हणून आलात व तुम्हाला सहजयोग मिळाला, तुम्हाला आशिर्वाद मिळाले आणि अनेक गोष्टी मिळाल्या. मिकान्यांना देऊन काय उपयोग? शिवाय ते भिकारी आहेत आणि त्याची झोळी फाटकी आहे. ते काही करणार नाहीत त्यांना देऊन तरी काय उपयोग? अशा प्रकारच्या लोकांना बरोबर वागविण्यात काही अर्थ नाही.

त्यांच्याशी बोलू नका. कोणताही संबंध ठेवू नका, त्यांचे डोके त्यांनी ठिकाणावर आणले, तर ते येतील आणि सहजयोगात प्रस्थापित होतील. नाहीतर त्यांच्यावर तुम्ही डोकेफोड का करता? त्याने काही साधणार नाही. त्यांची डोकी दगडा सारखी आहेत. आज आपण विचार करायला हवा की आपण आता आध्यात्मिक व्यक्तिमत्वाचे झाले आहेत आणि आपल्याला हे पूर्व जन्मातील संचिताने मिळाले आहे. कारण आपण वरेच पुण्य केले होते म्हणून आपण इथे बसलो आहोत. व आनंदात आहोत. आपण अधीच उच्च स्थितीला जाऊ शकतो, आपण सागरात उडी घेणार आहोत तर गळ्यात दगड कशाला बोधून घ्यायचा? तुम्हाला पोहता येत असेल, तर मुक्त राहून पोहण्याचा आनंद मिळवा आणि तुमच्या सर्व शक्तिचा फायदा घ्या.

आज मी तुम्हाला आशिर्वाद देते की तुमच्या सर्व सृष्ट शक्ति जागृत होतील. हवू हवू तुमच्यामध्ये असलेल्या शक्ति प्रवाहीत झाल्याचे तुम्हाला जाणवेल. त्यांच्यामुळे तुम्हाला आनंद व अनेक आशिर्वाद प्राप्त होतील.

सातवा दिवस २७ ऑक्टोबर १९८८

दुर्गा सप्तशी या ग्रन्थातील देवी अर्थवृशार्पाचे वाचन झाले. या मध्ये देवीने स्वतःबद्दल सांगीतले आहे. श्री माताजीनी त्याचे खालील प्रमाणे स्पष्टीकरण केले आहे.

- जेव्हा तुम्ही एखाद्याला आनंद देता, त्यावेळी आनंदाचा उगम, आनंदाच्या पलिकडे असायला हवा.
- मी ज्ञानी-दात्री आहे.
- आत्माच्या प्रकाशाशिवाय, तुम्ही कसे समजणार?
- स्त्रोत, हा अज (जन्म न झालेला) आहे. तो अदी आहे म्हणून जन्मू शकतो. म्हणूनच तो आज आहे. जे आदी आहे, ते कैवल्य आहे, पण कैवल्य जन्म घेऊ शकते.

- आत्मसाक्षात्कार का घेत नाही? त्याचे शिवाय देव पूजा करण्याचा काय उपयोग?

- आत्माच्या ज्ञानाशिवाय पूजा करून काय उपयोग? तुम्हाला परमात्म्याचे आशिर्वाद मिळणार नाहीत. हजारो वर्षांपूर्वीच हे सांगितले आहे.

- ज्या शक्तिने आपण बोलतो ती वैखरी.

- कोणत्याही देवाचे नाव घ्या, विचारा, तुम्ही आहात का? (चैतन्य लहरी...) कारण, या सर्वांचे सत्त्व इसेन्स शक्ति आहे. तुम्हाला चैतन्य मिळाले आहे, कारण मी ती शक्ति आहे. कोणाचेही नाव घ्या संत, ऋषि, महर्षि, ते सर्व मी आहे. त्यांना हे सांगायचे आहे.

- बीज मंत्र म्हणजे वैखरी. वैखरी ही बोलण्याची शक्ति आहे. साक्षात्कारी लोकांनी या बोलण्याच्या शक्तिपासून मंत्र बनविले आहेत. म्हणून, आता, सुधारणा करण्यासाठी, म्हणजे ज्यांनी आपल्या चक्रांची, डाव्या, उजव्या वाजूची सुधारणा करायची असेल तर त्यांनी बीज मंत्र म्हणायचे. बीज मंत्र म्हटल्यास, त्या भागात, बीज जाते, मग बीज अंकुरित होते, व वृद्धिगत होते. तेव्हा पहिली पायरी म्हणजे बीज मंत्र म्हणायचे मग. वेगळ्या चक्रांच्यासाठी वेगळे बीज मंत्र म्हणायचे. तेव्हा एक बीज आहे, व मग वृक्ष तेव्हा सर्वात प्रथम तुम्हाला बीज माहिती असेल, तर त्याचे उच्चारण करून, तुमच्यामध्ये बीजारोपण करायचे व नंतर बाकी सर्व म्हणायचे. अशा तऱ्हेने ते बीज वाढेल असे करायचे.

संस्कृत शब्द कुंडलिनीच्या हालचालीमधून आले आहेत. त्यावेळी नाद निर्माण होतात. महान संतानीहे सर्व रेकॉर्ड करून ठेवले आहे. अशा पद्धतीने, प्रत्येक चक्राची त्यांच्या पायन्यांच्या संख्येप्रमाणे व्यजने व स्वर आहेत. त्यांच्यापासून संस्कृत वर्णमाला तयार झाल्या आहेत. म्हणून संस्कृत पवित्र आहे.

हीच भाषा पवित्र केली गेली. प्रथम एकच भाषा होती, त्या भाषेमधून दोन भाषा निर्माण झाल्या, एक लॅटिन व दुसरी संस्कृत भाषा पवित्र झाली. संस्कृत भाषा संतांच्या कडून आली. त्यांनी सर्व ऐकून ही

घडविली आणि ती “वैखरी” शक्ती आहे. आता ‘वैखरी, शक्ती आहे व लिपि आहे. शक्ती आहे आणि वाहक इन्स्ट्रुमेंट आहे. पण ते दैवी पद्धतीने कायांन्वित करण्यासाठी तुम्हाला त्याचे रूपांतर मंत्राच्या मधे करावे लागते. कोणताही मंत्र तयार करण्यापूर्वी तुम्हाला बीज मंत्र ज्ञात असणे आवश्यक आहे. समजा तुम्हाला स्वतःची कुंडलिनी चढवायची असेल, बीज मंत्र आहे ‘हीम’ आणि या ‘हीम’ पासून मंत्र बनवायचा ‘ऊँ त्वमेव साक्षात् श्री हीम’ त्यानंतर सर्व देवताचे मंत्र म्हणायचे.

- आता तुम्ही सर्व ‘विद्यावान झाला आहात.

आता ही विद्या हलू-हलू तुमच्यामध्ये कशी गेली, ते तुम्ही समजून घेण्याचा प्रयत्न करा. कोणी शिक्षक हातात छडी घेऊन बसला नव्हता. सर्व विद्या आतून व बाहेसून प्रकट झाली. मी जे काही सांगते, ते तुम्ही चैतन्यलहरीवर पडताळता म्हणून तुमच्या हातात त्या जातात. मी सांगते म्हणून तुम्ही त्याचा स्वीकार करता असे नाही तर ते वास्तविक आहे. समजा मी म्हणाले “हे पाणी आहे” मग काय तुम्ही पाणी प्याल व त्याचे मुळे तुमची तहान भागते कि नाही पाहाल. तेव्हांच ते पाणी आहे या वर तुम्ही विश्वास ठेवाल.

अन्यथा विश्वास ठेवणार नाही. हे ही तसेच आहे.

- आपण स्वयं सिद्ध आहोत.

- रा म्हणजे शक्ति. धा जी शक्ति धारण करते ती राधा, तो महालक्ष्मी आहे म्हणून ती कुंडलिनीला धारण करते:

- ही आदिमाता आहे आणि रा शक्ति म्हणजे कुंडलिनी. म्हणून हि याचा अर्थ महालक्ष्मी तत्वामधून म्हणजे ‘र’ मधून जाणारी शक्ति कुंडलिनी. म्हणून आदी पुरुषाकडे जाणारी प्रवाहित होते, म्हणून हीम. योग्यांना केवळ संगमनता हवी असते. योग्यांना योग हवा असतो, म्हणून त्यांना शक्तिची आणि आदिमातेची काळजी घ्यायला हवी. हे अतिशय महत्त्वाचे आहे कारण कुंडलिनी शक्ति व आदिमाता असायला हवी. चौदा हजार वर्षांपूर्वी त्यांनी हे सर्व लिहिले आहे व ते

सर्व सत्य आहे. आणि आता तुम्ही ते जाणता. आता तुम्ही सप्तशति वाचाल तेव्हा तुम्हाला ते समजेल. - चित्त स्वरूपिणी - उजवी बाजू महामरम्भति. सत्यरूपिणी - महालक्ष्मी. आनंद रूपणी महाकाली आणि तुम्हाला आता त्यांचे ज्ञान झाले आहे.

“ब्रह्म ज्ञानासाठी आम्ही आपले ध्यान करतो.” त्याचे शिवाय तुम्हाला मिळाले आहे, ध्यानाशिवाय तुम्हाला साक्षात्कार मिळाला आहे. म्हणून ध्यान करायलाच हवे. त्याचेसाठी मी काय करावे ते कळत नाही.

साक्षीस्वरूपात तुम्ही शून्य होता. तुमचे मी पण साक्षीस्वरूपात नसते. तुम्ही पहाता आणि शून्य स्थिति असते. जेव्हा शून्य स्थितीत असता, तेव्हा ‘ती’ असते. ही ‘ती’ शक्ति कोणती. तम्ही निर्विचार असता. हजारो लोकांना निर्विचारता मिळाली आहे. तुमची कुंडलिनी चढली तर ते मला समजते. तुम्हाला समजले नाही तरी मी सांगते की झाले, त्यामुळे तुम्हाला कळते. तेव्हा तुमच्या सर्व अवस्था तिला कळतात. तेव्हा सर्व कल्पना एखादा कॉम्प्युटर सारखी येते. ते इतके व्यवस्थित तयार केले आहे की सर्व रेकॉर्ड होते, काय घडते आहे वर्गे. मी बोलत असते, आणि एखादा माणूस मध्ये बसलेला असतो. मी म्हणते ‘हं’ म्हणजे चित्त तिकडे सुख्दा आहे आणि लगेच कुंडलिनी चढते. तर ते असे आहे.

आठवा दिवस १८ ऑक्टोबर १९८८

सप्तशतिच्या अकराव्या आध्यायातील महालक्ष्मी स्तुतिचे वाचन झाले.

श्री माताजीनी पुढीलप्रमाणे स्पष्टिकरण व उपदेश केला.

महालक्ष्मी स्तोत्रामधे हे सर्व असण्याचे काय कारण असावे? त्याचे कारण कुंडलिनीचा महालक्ष्मीच मार्ग आहे. अष्टलक्ष्मी, महालक्ष्मी व शेवटी दशलक्ष्मी, अशा महालक्ष्मी मार्गामध्ये एकामागून एक व्यक्त होणाऱ्या शक्ति आहेत. महालक्ष्मी नाडीच्या संदर्भात

आपण गौरी बदल बोलतो. कारण गौरी म्हणजेच कुंडलिनी म्हणून ते गौरी बदल बोलतात. “उदे उदे हे अंबे” असेही महालक्ष्मीच्या मंदीरात म्हणतात. याचे कारण काय तर, महालक्ष्मीच्याच मंदीरात त्यांना असे म्हणता येईल, की हे आई, आम्ही आता तयार आहोत, आमच्यामध्ये तत्व आले आहे, आणि तू आता ऊठ. म्हणून हे आवाहन केले जाते.

‘पालन’ म्हणजे मुलाचे संगोपन. आई प्रमाणे, महालक्ष्मीच विश्वाचे संगोपन करते. हे देवी, तूच सर्व जगाचा आधार आहेस कारण तू भूमी देवी आहेस आणि भूमी माता होऊन तूच विश्वाला धारण केले आहेस. पृथ्वीमातेमुळे विश्व अस्तित्वात आहे. कारण सर्व विश्वामधून पृथ्वीमातेची निर्मिती झाली आहे. आणि म्हणून पृथ्वी विश्वाचा आधार आहे. समजा तुम्ही घर वांधले आहे. घर अस्तित्वात आहे, पण घराला, आधार, त्यामध्ये राहणाऱ्या माणसांचा असतो. अन्यथा ते निरर्थक आहे. लग्नामध्ये नवराच नसेल, तर लग्न कसे करणार. पृथ्वीच्या केवळ अस्तित्वाने, सर्व विश्व अस्तित्वात आहे व त्याला अर्थ आहे.

महालक्ष्मी, मेंदूची काळजी घेते. मेंदूच्या ढारे तुम्हाला सर्व ज्ञान मिळते व या मेंदूचे पालनपोषण, महालक्ष्मी शक्ति करते.

परा वाणीचा उगम येथून होतो (श्री माताजी आपला हात नाभीवर ठेवतात.)

परा वाणी हा नाद आहे व तो शांत आहे. नंतर तो हृदयात येतो आणि तेथे त्याला अनहत नाद असे म्हणतात. पुढे ती पश्यंति वाणि होते, पश्यंति, म्हणजे साक्षीस्वरूप.

ती वाणि-शक्ति, ती नाद-शक्ति, अनहत स्थिती मध्ये असताना, साक्षीस्वरूप असते. त्यानंतर ती येथे विशुद्धीच्या स्तरावर येते, अद्याप ती मधल्या पातळीवर आहे म्हणून कंठाच्या, स्थानापर्यंत तिला मध्यमा म्हणतात. मुखात आल्यावर ती वैखरी होते, म्हणजे ती बोलते. तेव्हा परावाणिचा अर्थ असा आहे. म्हणजे देवाला काही बोलायचे असल्यास तो परावणीत बोलतो, तुम्हाला ते ऐकता येत नाही. देव काय सांगतो,

ते तुम्हाला ऐकू येत नाही. तसेच तुमच्यामध्ये तुमची परावणी आहे. ती अर्थातच मानली आहे, परावणीचे प्रतिविव आहे. ते तुम्हाला ऐकू येत नाही. त्यामुळे काय होते? स्वतःच पृथ्वीवर यावे लागते आणि सर्व समजावून सांगण्यासाठी त्याच्या वैखरी वाणीचा उपयोग करावा लागतो मग त्याच्यामुळे तुम्ही खाली-खाली जाऊ लागता. तेव्हा तुम्ही मध्यमा स्थिति मध्ये येता, त्या ठिकाणी तुमच्या मधील शांतीचा आनंद तुम्ही घेता. नंतर तुम्ही पश्याति मधे येता. तुमच्या मधील साक्षी स्वरूपत्वाचा आनंद तुम्ही अनुभवता, पुढे तुम्ही परा वाणीमध्ये येता त्या ठिकाणी तुम्हाला नाद किंवा असे म्हणता येईल की माहिती मिळते, केवळ माहिती, आवाज नाही, गोंधळ नाही फक्त विचारासारखी माहिती मिळते. केवळ माहिती, विचारांना आवाज नसतो. म्हणून प्रेरणा, परा वाणी पासून मिळते पण त्याचा नाद, आवाज नसतो अशा तळेने कोणत्याही नादा शिवाय हे घडून येते. एका सहजयोग्याने विचारले, “ही परवाणी भगवसागरांत आहे की नाभीत, की एखादा विशिष्ट स्थानी?” श्री माताजी म्हणाल्या नाभीमध्ये हे लक्ष्मीतत्व आहे. महालक्ष्मी तत्वाला सुरवात झाल्यावर वरील सर्व घडून येते. परंतु तुम्ही अधीक उच्च स्थितिला जाता. आज्ञा मध्ये येता तेव्हा ही वाणी अनहत होऊन जाते. अनहत याचा अर्थ चैतन्य लहरीचा आवाज मी ऐकू शकते. म्हणजे माझ्यावर कोणी हात धरल्यास त्यालाही ऐकू येईल. सर्व प्रकारचे आवाज तुम्हाला ऐकू येतात. त्यानंतर ती मस्तकांत येते. सहस्रारांत आल्यावर ती स्पंदन निर्माण करते आणि ब्रह्मानंद उघडते. मग वाणी नाद बनून परमेश्वराशी एकरूप होते. ह्या अवस्थेपर्यंत ती येते. सर्वसाधारणपणे माणसांमध्ये येथूनच ती बाहेर येते. हा परमेश्वराचा आलेला भाग आहे. पण तो दिला जातो तेव्हा, आज्ञा चक्र उघडते व जेव्हा सहस्रार उघडते तेव्हा ही वाणी, हा चैतन्यलहरीचा नाद, पण बाहेर येतो. मुख्य गोष्ट हीआहे, की समजून घ्यायला हवे. जेव्हा तुम्ही निर्विकल्प स्थितीला पोहोचता त्यावेळी, या वाणीच्या माध्यमातून तुमच्या मेंदूमध्ये प्रेरणा येते व

हीच वाणी तुमच्या मेंदूमध्ये प्रेरणा देत व तीच प्रेरणा तुम्हाला समजून घेण्याची क्षमता देते जसे मी तुम्हाला सांगते की तुम्ही गर्भित अर्थ लक्षात घ्या कारण तुम्ही आता सूक्ष्म व संवेदनाशील झाला आहात. म्हणून तुम्ही सूक्ष्मातील समजू शकता आणि सूक्ष्म गोष्टी सांगू शकता जसे काही लोक कवी झाले आहेत.

एक सहजयोग्याने प्रश्न विचारल्यावरून श्री माताजी म्हणाल्या “सुरवातीस सदाशिव आणि आदिशक्ति अलग झाल्यावर, टणल्कार निर्माण झाला. ती मुख्य सर्व गोष्टीची सुरवात होती. मग आदिशक्तीने तीन रूपे विभक्त होऊन धारण केली. एका रूपाने पंचमहाभूताची सुरवात केली. तो टणल्कार मंगलमय आणि पवित्र होता आणि तो सर्व वातावरणात पसरला. त्याच्यापासून सर्व सृष्टिची निर्मिती झाली. परंतु ही निर्मिती उजव्या बाजूकडून झाली. तेव्हा जरी सर्व बाजूनी वेढलेले आहे जस हे घर आहे, पण त्याच्या आजूबाजूस काही वेगळेच आहे समजा सभोवताली असलेली हवा औंकार आहे आणि हे घर बनलेले आहे याचा अर्थ असा नाही की हे घर औंकाराने बनविले आहे. परंतु त्याने (औंकाराने) सर्व बाजूने वेढले आहे व वेढले असल्यानेच त्याची हालचाल होते त्याची रूपे निर्माण होतात कारण चैतन्य म्हणजे औंकाराने आणि ते सतत मार्गदर्शन करीत असते, आत प्रवेश करते, सर्व घडवून आणते आणि सर्वांमध्ये सुधारणा करते.

दुसऱ्या सहज योग्याने विचारले “श्री माताजी हे सर्व देवीनेच केले आहे का? श्री माताजी म्हणाल्या, सर्व काही देवीच करते हे निसंशय ती सर्व काही करते, ती कर्ता-करविती आहे, ती प्रथम गणेशांना बनविते त्याच्या मधून मागल्याचे नियंत्रण होते आणि त्या मधून पावित्र्याचे त्याच्यामधून देवी सर्व विश्वाला वेढा घालते. ते झाल्यावर ती आत प्रवेश करते. जसे मी सगळ्यांना स्पर्श केल्यावर ते पवित्र होते, मंगल होते, कारण त्यात चैतन्य प्रवेश करते. ते कशातही प्रवेश करते. परंतु जे जड आहे त्याच्यात औंकार नसतो. त्याच्या मध्ये विद्युत-चुंबकीय शक्ति असते. (इलेक्ट्रो मॅग्नेटिक-फोर्सेस) नंतर विद्युत चुंबकीय शक्ति अधिक

उच्च स्थिति मध्ये जातात आणि मग त्यांच्यात नाईट्रोजन प्रवेश करतो. त्यामुळे त्याचा प्राण तयार होतो. हे सर्व, विधिध स्तरांवर घटित होऊन, मानवाची निर्मिती होते. मानव स्थितिमध्ये आल्यावर आत्मसाक्षात्कार मिळेपर्यंत मानव स्थितिच रहाते. त्यांच्यानंतर मात्र बदल होतो. तेव्हा उक्तातीची प्रत्येक स्थिती ऑकार ज्याला चैतन्य म्हणतात. ती आहे व ती प्रत्येक गोष्टीत आहे. तिन्ही शक्ति चैतन्याचा उपयोग करतात. म्हणून त्याला ऑकार अ-उ-म असे म्हणतात. चैतन्याच्या सर्व शक्तिचा उपयोग करून देवी इतर अनेक कार्ये करते. सर्व ऑकाराचा उपयोग होत नाही.

हे वरेच गुंतागुंतीचे आहे. बुद्धिने समजण्याचा प्रयत्न करू नये हे उत्तम. जेवढे जास्त गुंतागुंतिमध्ये पडाल तेवढी तुमची आज्ञा पकडेल. आज्ञा उत्तरवायला हवी. आज्ञेचा मार्ग न धरता भक्तिचा धरा. आपोआप हे सर्व तुम्हाला प्राप्त होईल.

परंतु हे काय, ते काय असे सारखे करण्याने तुमची आज्ञा घुसळून निघते. एखाद्या चक्रासारखे हे चालू असते. हे बंद करावे ते वरे. भक्ति करा. आदि शंकराचार्यनी काय केले? प्रथम विवेकचूडामणि लिहिले, नंतर, वाद-विवादाचा त्यांना कंटाळा आला आणि सर्व सोडून त्यांनी भक्तिपर रचना केल्या. म्हणून प्रथम, भक्तिमध्ये प्रवेश करा. प्रश्न विचारत राहिलात तर त्याला अंत नाही. माझे पुस्तक मी प्रसिद्ध करीन - ते तुम्ही वाचा. ग्रेगॉयने ते पुस्तक लिहिले तेव्हा पहिली थोडी प्रकरणे चांगली झाली, मला प्रथम केव्हा आणि कसा भेटला वगैरे फारच सुंदर लिहिले गेले. त्यांच्यानंतर जणू पहाडच उभा राहिला. त्याने स्वतःचे सर्व ज्ञान त्याच्यात घातले. मी म्हटले, झाले! तुझे पुस्तक कोणीही वाचाणार नाही. नंतर, एक वर्ष त्याचे पुस्तक मी पुन्हा दुरुस्त करून लिहिले, त्याच्यात इतकी - आज्ञा होती, फार अवघड झाले. शेवटी मी त्याला म्हटले, सर्व काही व्यवस्थित जोडले आहे, फक्त ही दोन प्रकरणे शेवटी घालू, त्याला जणू भोवळ आल्यासारखे झाले. मी म्हणाले ही दोन प्रकरणे पहाडासारखी आहेत. ज्यांना बौद्धिक करामति हव्या

असतील, तेच फक्त वाचतील ही प्रकरणे. तेव्हा ही शेवटी घाल. तो म्हणू लागला हे कसे करायचे मला सर्व पुस्तक बदलाचे लागेल मी सागितले की मी पहिल्यापासून सर्व वाचेन, पण मी सांगते म्हणून तू ती प्रकरणे शेवटी घाल, आता, ती प्रकरणे कोणीही वाचत नाही. आज्ञावाले लोक वाचतात आणि पकडतात म्हणून मी सांगते की आज्ञाचा त्रास काढण्यासाठी भक्ति करा. हे इतके प्रचंड आहे की, मी तुम्हाला हा कसा बनविला, कोटून आला, तो काय आहे? त्याचे रासायनिक घटक कोणते? फक्त खायचे! तुम्हाला भूक लागली आहे, तर तुम्ही खा. बौद्धिक करामति फारच वाईट.

पूजा घालू असताना प्रश्न विचारू नये पूजा खंडित होते. चौकशा, मला एक डोके दुखी आहे, सतत लोक विचारत असतात. ते भक्तिमध्ये खोल उत्तरले नसतात. तुम्ही मस्तीत असाल तर प्रश्न विचारणार नाही. जब मस्त हुए तो फिर क्या बोले!

ब्राह्मणाला तुम्ही प्रश्न विचारला, तर हातात चोपणे घेऊन तो तुम्हाला मारेल. चर्चमध्ये पादी प्रवचन वाचत असताना तुम्ही मध्येच उठून विचाराल, “सर, तुम्ही सांगत आहात त्याचा अर्थ काय?” तर त्याच्या जवळ असेल ते तो फेकू मारेल.

सर्वस्य बुद्धि रूपेण जननस्य हृदि संस्थिते.

“बुद्धिच्या रूपाने जनांच्या हृदयात”- यावर तुम्ही काय बोलणार? बुद्धीरूपाने देवी जनांच्या हृदयात वास करते.

विहीरीच्या मध्ये तुम्ही घागर सोडलीत तर आत व बाहेर पाणी असणार.

एक ध्यानात ध्यायला हवे की पुरुष कायनेटिक, असतात- त्यांची शक्ति कार्यामधून व्यक्त होते. म्हणजे पुरुष अवतार कार्यशक्ति प्रधान होते. सूफ्टशक्ति (पोटेन्शियल) ही स्त्रीची शक्ति आहे. श्री कृष्णांनी कंसाचा वध केला तेव्हा त्यांनी श्रीराधार्जींना मदत करण्यास सागितले. शक्तिचे स्वरूप असे आहे. शक्तिच्या शिवाय त्यांना अस्तित्व नाही. जसे प्रकाशाशिवाय दिव्याला अस्तित्व नाही. म्हणून

प्रामुख्याने हीच रूपे असली, तरी त्यांच्यामागे राहून शक्तिनेच सर्व कार्य केले आहे.

अशा तऱ्हेने श्री शिवांनी संतापून राक्षसांचा वध केला कारण त्यांच्यामध्ये शक्तिने प्रवेश केला होता. शक्ति स्वतः पुरुष शक्तिं घेऊन आली नाही. जस तुम्ही काही मोठे कार्य केले किंवा काही, जिंकले तर तुम्हाला पदक मिळते, हार धातले जातात. तसे देवीने, ज्या राक्षसांना मारले होते, त्यांच्या शिरांच्या माळा परिधान केल्या. कारण त्यांच्यामुळे इतर राक्षसांना तिने धावरविले की, त्यांना ठार मारून त्यांची शिरे माळांच्यामधे बसविली जातील.

पूजेच्यासंबंधी तुमची प्रवृत्ती अशी हवी की तुम्ही देवीच्यामुळे मोहित झाले आहात व म्हणून तिची सुति करीत आहात. ते बुद्धीने समजणे नव्हे. तिला प्रसन्न करण्यासाठी सर्व पठण करीत असता. भाव असा हवा की, की बौद्धिक प्रवचन चालू नसून, तुम्ही देवीच सुति करीत आहात. ज्या व्यक्तिवर तुमचे प्रेम असेल तिला प्रसन्न करण्यासाठी तुम्ही काहीतरी बोलता. तसेच तुम्ही देवीला सांगता. ज्या संतांनी हे लिहिले आहे, ते देवीला सांगत आहेत, आपण अशा आहात, तशा आहात, मला येणारी काही पत्रे अशीच असतात, इतक्या भावना त्यांच्यामध्ये व्यक्त झाल्या असतात. परंतु, ही काही व्याख्यान माला नव्हे! तर त्यामध्ये जो भाव आहे, तो अनुभवणे आहे. म्हणून भक्तिने परिपूर्ण होऊन ते करायला हवे.

जे काही तुम्ही वाचता आहात त्याची व तुम्ही माझ्यासमोर बसून वाचता आहात, अशी भावना तुमच्या हृदयात पाहिजे. हृदयापासून म्हणायला हवे, की पूर्ण नम्रतेने आम्ही आपल्याला सांगत आहोत. ही प्रार्थना आहे. व प्रार्थना यामधे व्यक्त झाली पाहिजे. त्याला प्रार्थनेचे च स्वरूप हवे, बौद्धिक चर्चेने नव्हे. ही देवीची प्रार्थना आहे. हा, भाव विकसित केल्याशिवाय तुम्ही फार लांब जाऊ शकणार नाही.

हे म्हणत असताना हृदयातून ओतायला हवे. हृदय उघडा व त्यात ओता. पण तुम्ही प्रत्येक शब्द घेऊन त्याचे विश्लेषण करीत बसाल तर त्याचा काहीही

उपयोग नाही. तुम्ही फुलासारखे आहात. तुमच्या वैखरीमधून तुम्ही मला सांगत आहात. अन्यथा तुम्ही जे म्हणत आहात ते केवळ बडवडणे आहे, तुम्ही जे म्हणाल ते केवळ औपचारिक पणाचे बोलणे होईल.

तुमचे हृदये प्रकाशित करण्यासाठी तुमच्या हृदयापासून सुति करायला हवी, मनापासून करायला हवे. जे काही तुम्ही म्हणत आहात, त्याच्याशी एकरूप व्यायला हवे.

ही कृतज्ञता आहे. तुमची कृतज्ञता तुम्ही व्यक्त करीत आहात, तुमच्या हृदयात तुम्हाला जे वाटते ते तुम्ही सांगत आहात.

विश्वेश्वर सुखा नम्र होतात! विश्वेश्वर म्हणजे सर्व विश्वाचे ईश्वर, जे सदाशिव आहेत, शिव आहेत, ते सुखा होतात. पूजा चालू असताना निर्विचार रहा. मी ज्ञान रूप आहे हे तुम्हाला दिसते व मी तुम्हाला ज्ञान देते पण तुम्ही त्याचाच पाठपुरवठा करू नका तुम्ही भक्तिचा पाठपुरावा करा. त्याच्यामुळे तुम्हाला सहजानंद मिळेल. मी तुम्हाला जाणीव करून देते की असे लोक सहज योगाच्या बाहेर गेले आहेत. बौद्धिक ज्ञानाच्या मागे असलेले लोक एकमागून एक असे सहज योगाच्या बाहेर गेले आहेत. तुम्ही मला प्रश्न विचारू नका. त्याला मी शुद्ध बुद्धिमत्ता असे म्हणते. हे माहिती असून काय उपयोग? तुम्हाला तहान लागली असेल, तर भवितव्ये अमृत प्या. तुम्हाला तहान लागली असेल, व भाषण दिले तर तुम्ही म्हणाल कृपया पाणी द्या- तुम्हाला जर खरी तहान लागली असेल तर!

बौद्धिक करामति करून लोकांना सहज योगात आणू शकत नाही, तर चैतन्यातून, आत्मसाक्षात्कारातून तुमच्याशी जर कोणी वाद घालू लागला. तो अहंकारातून बोलत असेल तर तुम्ही त्यांच्याशी कसे बोलणार? तुम्ही तुमच्या आत्म्यातून बोलणार तर तो त्यांच्या अहंकारातून. त्याला त्याच्या आत्म्यात उतरवा किंवा बंद करा. बहिन्याशी बोलण्यासारखे आहे? वाद-विवाद कितीही केला तरी ते बळणार नाहीत. परिवर्तनातूनच अनुभूति मिळते.

नववा दिवस

२९ ऑक्टोबर १९८८

आज नवरात्रीचा शेवटचा दिवस आहे. आपल्या सगळ्यांना हा सर्वोच्च स्थान मिळवण्याचा दिवस हवा. तुम्हाला ज्ञात आहेच की तुमच्या उन्नतीसाठी सात चक्रे आहेत आणि दोन त्यांच्यावर आहेत, तेव्हा या जीवनांत नऊ चक्रे पार करून जायचे आहे. ते तुमचे साध्य असायला हवे. परंतु तुम्ही जर आज्ञेवरच जाल व आज्ञेवरच हालचाल कराल तर तुम्ही अधिक उंचीवर जाऊ शकणार नाही. त्या चक्रावरच लोक भरकटले आहेत. म्हणून ते फार महत्वाचे चक्र आहे. देवीचा सहावा दिवस षष्ठी फार महत्वपूर्ण मानला जातो. असे म्हणतात की त्या दिवशी देवी नावेत बसून येते. कलकत्यामधील लोकांचा याच्यावर विश्वास आहे, कारण हा दिवस फार मोठा आहे. आपल्या सगळ्यांची हीच अडचण आहे की सहावा दिवस अजून आपल्या डोक्यावर बसला आहे आणि आपण त्याच्या मधून बाहेर येऊ शकत नाही. तेव्हा नवव्या स्थितीमध्ये आपण पूजा केली व काही जरी केले तरी आपण अजूनही सहाव्या स्थितीमध्येच आहोत. आपण केवळ वर वरचीच पूजा केली. जिथे मी आहे तो सातवा दिवस. परंतु सहावा पार केल्यावरच सातवी, आठवी आणि नववी स्थिती गाठता येते. सहाव्या दिवसासाठी देवीने काय केले हे समजणे महत्वाचे असल्याने मी आज तुम्हाला सहाव्या बद्दलच सांगणार आहे.

महालक्ष्मीनी, मेरी म्हणून अवतार घेतला आणि आपला मुलगा येशु खिस्त याला आणले. तिची इच्छा होती की त्याने इतर सर्वांसाठी सहावे चक्र पार करावे. म्हणून त्याने सूक्ष्म चैतन्याचे शरीर धारण केले. त्याचे शरीर चैतन्याचे होते. तो पाण्यावर चालला, अनेक गोष्टी केल्या आणि दाखविले की तो चैतन्य होता. शेवटी आपले शरीर सोडून सूक्ष्म रूपांत चैतन्यांत विलीन झाला. ही संकल्पना सत्य आहे, वास्तव आहे.

परंतु दुसरे कोणी, ज्याला आत्मसाक्षात्कार मिळाला नाही, चैतन्य जाणवले नाही त्याला हे आत्मसात करता येणार नाही म्हणून तो खिस्ताच्या विरोधात जातो. स्वतःच्या आज्ञेतून तो खिस्ताच्या विरोधी कथा रचतो. त्याला आज्ञाच्या पलिकडे जाता येत नाही आणि अश्या वागण्यांनी तो आज्ञा म्हणजे खिस्ताचे स्थान पार करून जाऊ शकत नाही.

आता आज्ञेचे स्थान असे आहे, की माणसे डाव्या आणि उजव्या दोन्ही आज्ञांवर असतात. डावी आज्ञा तुमच्या भूतकाळामध्ये जाते. तुम्ही तुमच्या देशांचा विचार करता की तो फार महान आहे जसे इंग्लंडमध्ये लोकांना वाटते की ते मोठे सत्ताधारी होते. तसेच काहीना वाटते की ते मोठ्या घराण्यात जन्माला आले आहेत. अशा अनेक गोष्टी असतात. त्याच्यामुळे तुमची डावी आज्ञा पकडते. या सर्व गोष्टी, ज्या तुम्हाला वाटतात त्या भूतकाळातील असतात. याचे शिवाय, दुसरे लोक जरी त्यांच्या भूतकाळामध्ये रममाण झाले आणि तुम्हाला त्याच्या बहल सांगत बसले, की हे झाल, ते झाल, मला असा त्रास झाला, असे व्हायला नको होते, असा विचार करीत असेल, आणि रडत असेल, तर त्याच्यामुळे तुमची आज्ञा पकडेल आणि एकदा आज्ञा खराब झाली की ती पकड काढणे अतिशय कठिण असते कारण ही समस्या तुम्हीच निर्माण केलेली असते.

तिसरा मुद्दा असा की जेव्हा विरोधी शक्ति तुमच्यावर हल्ला करतात त्या वैली, जेव्हा तो हल्ला होतो तेव्हा तुम्ही कोण आहांत ते पार विसरून जाता. तुम्ही कोण आहात ते तुमच्या लक्षातच येत नाही. लोकांनी काही सांगितले तरी तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवता. त्यांनी अमूक कर सांगितले की तुम्ही कराल. ते म्हणतील पैसे घाल, तुम्ही घाल, ते म्हणतील तुम्ही समुद्रात उडी मारा- तुम्ही उडी माराल. असे लोक अनेकांना आत्महत्या करण्यास प्रवृत्त करतात. या डाव्या आज्ञा चक्राच्या माध्यमातून लोक संमोहन (मेस्मेराईज) करतात आणि लोकांना संमोहीत करून

त्यांना हवे ते मिळवितात. त्याचे शिवाय मेस्मेरिझमचा वापर उपचार पद्धतीमध्येही करतात. आजारी व्यक्ती मेस्मराईज झाल्यावर काय होते की त्या व्यक्तीचा शारीरिक आजार म्हणजे, 'शक्ती शारीरिक अंगाकडे प्रवाहीत होऊन आजार बरा होतो. परंतु त्या व्यक्तीची डावी बाजू धरते म्हणजे त्याचा आजार बरा झाला तरी त्या व्यक्तीची डावी बाजू पकडते. अशा तऱ्हेने अनेक लोकांच्यासाठी ते काम करतात परंतु त्यांच्यात काही तत्वे घुसवितात. त्यांची स्थिती काही काळच फक्त राहते नंतर पुढी पहिल्यासारखे होतात. आणि त्याच्यावर एखादा जीवात्मा स्वार असतो. ते थकतात. एकाकी होतात. दुसऱ्यांच्या समोर जाऊ शकत नाहीत. अशा अनेक गोष्टी डाव्या बाजूच्या विरोधी शक्तीच्या कडून घडून येतात, की त्यांचे वर्णन करता येत नाही. उदा: सर्व साइको-सोमॅटिक आजार, कॅन्सर, मलायटिस, स्नायूचे आजार, पार्किन्सनसु डिझिज काहीही होते. त्या दिवशी मला एक स्त्री भेटली होती. एकाएकी ती काळी पडली होती, शरीर सुजले होते आणि अंगावर गाठी आल्या होत्या. कोणीच तिला बरे करू शकले नाही. तिने सहज योगाचे तीन दिवस उपचार घेतले. आता ती पुष्कळ वरी आहे. या सर्व गोष्टी डाव्या बाजूच्या आज्ञेमधून येतात काही लोकांना त्यामधेच रहायला आवडते. विशेषत: मुस्लिम संस्कृतीमध्ये मी पाहिले आहे. त्यांच्याकडे त्रासदायक रडगाणे असते. त्यांची गाणी, दुःखे, त्रास प्रेमातील विरह, असला मूर्खपणा असतो. त्याच्यामुळे त्यांच्या डाव्या आज्ञावर पकड येते. डावी आज्ञा फार जास्त पकडली की ती उजवीकडे घुसते. कारण दोन्ही संलग्न असतात. पण डावी उजवीमध्ये घुसल्यावर, तुम्ही भयानक लोकांच्या (जीवात्मांच्या) हातात सापडत. तुम्ही त्यांना विरोध करीत असता, तो पर्यंत तुम्हाला शरीर दुखणे इ. त्रास होतात. पण त्यांना तुम्ही शरण गेलात की ते तुमच्या माध्यमातून काम करून लागतात. मात्र ते अनेक चमल्कार करतात. उदा: त्यांच्यातून कुंकु येते. पण असे लोक फार प्रभावी होतात. ते असे

बोलतात की त्याच्यामुळे लोकांवर मोहिनी पडते. जण काही ते मोठे तत्ववेत्ते लागून गेले. अशा तऱ्हेने सर्व राक्षसी प्रकार होतो. तेव्हा डावी आज्ञा उजवीकडे गेल्यावर ते मोठे गुरु घटाल होतात. आजकाल तुम्हाला जे दिसते ते सर्व असेच आहे. त्या लोकांनी डाव्या बाजूची साधना करून ते प्राप्त केले आहे व त्याच्यावर प्रभुत्त्व मिळवून उजवीकडेन त्याचा वापर केला आहे. ही महाभयंकर गोष्ट आहे. डावी आज्ञा वाढल्यावर असे सुद्धा होते की, तुम्ही फार अहंकारी होऊन बढाया मारू लागता. सहजयोगात तुम्ही असे लोक पाहिले असतील. त्यांची मोठी उजवी आज्ञा असते. त्याची सुरुवात डाव्या बाजूच्या आज्ञेमुळे गैर वर्तनातून झाली असते. त्या अवस्थेमध्ये त्यांना परत सहजयोगामध्ये घेता येत नाही. ते सर्व गोष्टी करतात व लोकांच्या वर प्रभाव पाडण्याचा प्रयत्न करतात. दिखावटीपणा केला तरी त्यांच्यामधून भूतच बोलते. या स्थितीमध्ये आल्यावर आपण म्हणतो की ते आता सहजयोगाच्या बाहेर आहेत. त्यांना आत घेता येत नाही. म्हणून ती अवस्था टाळायला हवी. डावी आज्ञा असेल तर ती स्वच्छ करा आणि सतत स्वतःवरच रागवा, सारखे रागवा. माझा असा स्वभाव का आहे? शिवाय अश्याही व्यक्ती असतात की त्यांचा अहंकार दुखावलेला असतो. अशी व्यक्ती फारच विचित्र असते. दुखावलेला अहंकार फुर्यासारखा बनतो. फुर्याला आतुन अथवा बाहेरून मारले तर तो अधिक फुगतो. अशी व्यक्ती फार विचित्र असते आणि कृत्रिमतेनी नम्रता दाखवून आपण आनंदात आहोत असे दाखविते. असे व्यक्तिमन्ब सुद्धा विकसित होते.

परंतु उजव्या बाजूची आज्ञा अनेक कारणामुळे पकडली जाते. तुमच्या जन्मामुळे, तुमच्या आई वडिलांच्यामुळे, तुमच्या आईवडिलांनी तुमचे फार लाड करून प्रमाणाबाहेर महत्व दिल्यामुळे, तुमच्या शिक्षणामुळे किंवा जीवनात मिळालेल्या यशामुळे अथवा तुमचे आई वडिल उच्च पदस्थ असतील, अशी अनेक कारणे असतील की ज्यांच्यामुळे तुमची उजी आज्ञा

फुगत जाते. उजवी आज्ञा फुगल्यावर फार भयंकर होते. स्पष्टपणे तुमच्या काहीच लक्षात येत नाही. तुम्ही वेडगळपणाने वागत राहता व तुमचा शेवट होईपयंत तुमच्या ते लक्षातच येत नाही की त्याच्या मुळे आपल्याला त्रास झाला. सत्य समजण्याची माणसाची कुवत इतकी लहान आहे- मला दिसते की चेक फाडला तरी लोकांना अहंकार येतो. बँक कार्ड दिले तरी अहंकार येतो. लेडनला एक माणूस माझी कार चालवत असे. जेव्हा तो कार मध्ये बसायचा त्या वेळी त्याची आज्ञा फुगायची. मी विचारले, त्याची आज्ञा अशी कशामुळे होते? त्याने सांगितले की तो मर्सिंडीज चालवत आहे, म्हणून तथाला आज्ञा येते. पण ती काही तुझी मर्सिंडीज नाही. तू फक्त चालवत आहेस. एक स्त्री श्री माताजीना भेटली होती. तिची आज्ञा भयंकर होती. श्री माताजीना त्याचे आश्चर्यच वाटले. श्री माताजीनी विचारले तुम्ही काय करता? ती म्हणाली, की मी बाहुल्या बनविते. ती बाहुल्या बनविते म्हणून तिला आज्ञावर पकड आहे. तुम्हाला परमेश्वराने बुद्धी दिली आहे तर परमेश्वरासाठी काहीतरी करून तुमचे प्रेम व्यक्त करा आणि देवाला दाखवा, “देवा तू मला ही बुद्धी दिलेली आहेस मला तुझे कार्य करू दे.” त्याचे ऐवजी लोकांना वाटते की ते माझे काम आहे. आणि त्याचा फार अभिमान वाटतो. मग आपण फार बुद्धिमान आहोत, उच्च शिक्षित आहोत असे दाखवू लागतात. परमेश्वराला त्याचे काय? आणि ज्ञान म्हणजे तरी काय? सर्वच अविद्या म्हणून हा अहंकार काढण्यासाठी महंमद साहेबांनी एक सोपी पद्धत सांगितली आहे. व ती फारच चांगली आहे. तुमचा जोडा घ्या व अहंकार आला की स्वतःची चांगली जोडेपड्यी करा. परंतु आपल्याला दुसऱ्याचा अहंकार दिसतो. स्वतःचा कधीच दिसत नाही. आपले काय चुकले ते आपल्या लक्षात कधीच येत नाही. दुसऱ्या मध्येच चुकले आहे असेच आपल्याला वाटते. अहंकाराने हे पहिले चिन्ह आहे की तुम्हाला स्वतःचा ईगो दिसत नाही. तुमचे काय चुकले, तुम्ही कसे

वागता, दुसऱ्याता कसे वागविता, तुमच्या बदल त्यांना काय वाटते, हे कधीच समजत नाही.

माझ्या वडिलांचे उदाहरण देते. ते इतके निरहंकारी होते. इतके बुद्धिमान व ज्ञानी होते. त्यांच्यासारखे दुसरे कोणी अजून तरी मला भेटले नाही. ते इतके गहन होते. ते टेबलावर जेवत असतील व आम्ही सर्वजण सुद्धा असू. जेवणात मीठ नसले तरी सांगायचे नाही. तसेच जेवायचे, तुम्हाला मीठाशिवाय जेवावे लागे. बोलायचे नाही. नंतर माझी आई म्हणायची, “मीठ नव्हते तर मला का सांगितले नाही? तेव्हा, आमचे मोठे कुटुंब होते. म्हणजे, माझे चुलत भाऊ (कझिन्स) भाऊ बहिणी वरीरे धरून आमच्या घरात मोठ्या खोल्या होत्या. मुलांच्यासाठी व मुलीच्यासाठी वेगळी बळैकेटस् होती व त्याच्यातच सर्वांना भागवावे लागे. रात्रभर भोंडणे व्हायची. कधी जमिनीवर झोपल्याने अंग दुखते. तेव्हा वडील म्हणाले “दहा दिवस बाहेर जाऊन झोप म्हणजे ठीक होशील. शरीराला आपले गुलाम बनवायला हवे.” ते तसेच करायचे. ते सांगायचे. “तुम्ही काही मागायचे नाही. काही मागीतले तर, समजा कोणी जेवण मागीतले तर ते म्हणायचे उपास कर! जेवणात, खाण्यात, कपड्यात, प्रॉपर्टीमध्ये, कशाचीही आवड दाखविली तर ते रागवायचे. ऐषआरामाच्या गोष्टीत ते अजिबात इंटरेस्ट असू नये. त्या मिळाल्या की तुम्हाला अभिमान आलाच. शिवाय, ऐषआराम म्हणजे जड गोष्टीची गुलामगिरी. जड गोष्टी तुम्हाला सतत गुलाम बनवीत असतात. ज्या ठिकाणी तुम्ही आरामाची अपेक्षा कराल तेथे तुम्ही गुलामगिरीची अपेक्षा करता. मग ते जड तुमच्या डोक्यावर बसते, अहंकार आल्यावर तुम्ही जास्त गुलाम होता. गुलाम झालेल्याला सर्वात जास्त अहंकार असतो. मग तुम्ही सांगू लागता, माझ्याकडे हे आहे, ते आहे. तुम्हाला सांभाळता येत नाही.

सहज योग्यांच्या बाबतीत हे महत्वाचे आहे की

त्याला अगदी कमी सुविध्यामध्ये रहाता यावे. कोणत्याही परिस्थितीमध्ये त्याला रहाता यावे. ते योग्याचे चिन्ह आहे. योग्याला जर आरामशीर पलंग आवश्यक असेल, व्यवस्थित जेवण लागत असेल, तो सतत खाण्याकडे च पहात असेल, पैशाकडे पहात असेल, तर तो योगी नाही. त्याला या सर्वांची काहीच गरज नसावी.

मला हे सांगायचे आहे की सहज योगी म्हणून तुम्ही असे विकसित व्हायला हवे, की तुम्ही सहज योगात परिपक्व व्हाल. तुम्हाला सहज योगात परिपक्व व्हायला हवे म्हणजे, सर्व मोहांच्यापासून, सर्व सवयीपासून, मुक्त रहाल. त्याला योगी म्हणतात. ज्यांची काव्ये तुम्ही वाचली, त्यांना भी सांगितले नव्हते. त्यांना ते स्वतःलाच समजले. त्यांना कसे समजले? कारण ते शुद्ध झाले. स्वतःच शुद्ध झाले. परमेश्वराशी एक झाले. म्हणून त्यांना सर्व समजले. म्हणूनच, ही शुद्धता, वगैरे सर्व झात झाले. उदा, मार्कंडेय पूर्णतया समर्पित होते. आपल्या वडिलांच्याबरोबर ते अगदी साधेपणाने रहात असत. परंतु अतिशय श्रीमंत होते. कारण त्यांना आईची कृपा लाभली होती. त्याच्यामुळे त्यांना हे सर्व चांगले समजले. त्यांना बालपणीच मृत्यू येईल असा शाप होता. त्यांच्या वडिलांनी त्यांना सांगितले की तुला मरावे लागेल, कारण श्री शिवांचा तसा वर होता की मला मुलगा होईल पण त्याला लवकर मृत्यू येईल. ते म्हणाले, ठीक आहे, मी मार्ग काढतो, म्हणून त्यांनी देवीची पूजा केली. देवीनी त्यांना वर दिला. देवीचे त्यांना प्रत्यक्ष स्वरूपात दर्शन झाले. अशा तळेने सप्तशृंगीचे स्थान झाले. सप्तशृंगी म्हणजे सात चक्रे. हे आदिशक्तिचे स्थान आहे. हे आदिशक्तिचे स्थान आहे. म्हणून तुम्ही जेव्हा हे सर्व वाचता, त्यावेळी तुम्ही दिपून जाता की चौदा हजार वर्षांपूर्वी हे सर्व त्यांना कसे कळले? सहज योगाशी जुळणारे, ज्याच्यामुळे तुम्ही कोण आहात ते तुम्हाला समजले, किती लोकांना झात आहे? शिवाय, त्यांनी तरी इतके व्यवस्थित, तंतोतंत जुळणारे कसे लिहले?

कारण ते स्वतः आरशासारखे होते. संपूर्ण आरशासारखे, ज्यांच्यामधून जगाला देवी म्हणजे काय ते दिसले. त्यांना फार मोठे श्रेय आहे. शिवाय ते निरंहकारी होते. अहंकारी असेल तर तुम्ही आरशासारखे होत नाही, प्रतिअहंकार असेल तरी तुमच्यात प्रतिबिंब पडत नाही. अहंकार इतकी भ्रामक गोष्ट आहे, की तुम्ही म्हणता “हे मला आवडत नाही, हे मला नको आहे, हे माझे नाही. असेच चालू आहे, तोपर्यंत तुम्ही अहंकाराच्या रूपात आहात, हे लक्षात घ्या. तुम्ही योगी नसून अहंकारी व्यक्ति आहात. म्हणून, अशा पद्धतीने तुम्ही स्वतःला विकसित करा, की अहंकार-प्रतिअहंकाराचे ढग नाहीसे होतील. देवीपूजेची तुम्हाला मदत होते कारण तुम्ही देवी पूजा करता तेव्हा, ती शक्ती आहे, कुंडलिनी आहे. ती तुमची चक्रे विशाल करते, तुमची सुषुम्ना सुधारते, तुमच्या नाड्या विस्तृत होतात व सर्व अधिक उघडते. पण ते टिकून रहात नाही.

शिवाय, घागरिला छिद्र असावे तसे आहे. तुम्ही पाणी घाला, ते बाहेर पडते. तसे आहे, सुरवातीला घागर भरली असे वाटते कारण पाणी जोरात पडते. पण काही वेळाने घागर रिकामी होते. तुमचे अगदी तसे आहे,

आपल्यामध्ये छिद्र आहे. ते अहंकार असो प्रतिअहंकार. या दोनच गोष्टी आहेत. या दोनच अडचणी आहेत. ते काढायचा प्रयत्न करा म्हणजे झाले ते घडवून आणा. सर्वात उत्तम म्हणजे स्वतःला पहा. स्वतःला रागवा. काही चांगले काम कराल, औदार्य दाखवाल, तर मर्यादेपर्यंत स्वतःचे कौतुक करा. हे तुमच्यात कमी आहे.

कधी सहज योग्यांना वाटते की आपण परमेश्वरी राज्यात आलो आहोत. पण ते तुमचे साध्य नाही. सचिवालयात काम करणाऱ्या निम्नश्रेणीय माणसाला वाटले की आपण पंतप्रधान झालो, तर तुम्ही काय म्हणाल? त्याची पोळिशन काय? हे तसे आहे. तुम्ही परमेश्वरांच्या राज्यात प्रवेश केला आहे, पण तुमचे साध्य गाठले आहे का? त्याच्यासाठी शिक्षण नको,

अभ्यासात विशेष प्रगति दाखवायला नको, नाव, प्रसिद्धी, परिवार, जात, वंश वर्गेरे काही नको.

नप्रतापूर्वक भक्तीदे, ध्यानाने व उन्नत होण्याच्या शुद्ध इच्छेने, इतके सुंदर घटित होते की तुम्ही दिपून जाल.

आता आपल्याला काय मिळवायचे आहे, ते पहा - सर्वात प्रथम आपल्याला काय करून घ्यायचे आहे, दुसरे, ते कसे मिळवायचे व आपण काय मिळविले आहे. आपल्यात भक्ति असायला हवी, अगदी सहज आहे, भक्ति हवी.

आता लोक ध्यान करतात, फोटो पहातात, काय करायला हे - माझ्या फोटोच्याकडे पहा. असे पहा की जणू तुम्ही तुमच्या आईचा फोटो पहात आहात. व तसे म्हणा, व आईचा फोटो तुमच्या हृदयात ठेवा. फोटो हृदयात आहे इकडे लक्ष द्या."आई माझे तुझ्यावर प्रेम आहे. कृपया माझ्या हृदयात ये. अशा तरेने आईला हृदयस्थ करा. हृदयात सर्व बुद्धिमत्ता आहे, सर्व क्षमता आहे. सर्व काही हृदयातूनच निर्माण झाले आहे. पण तुमचे हृदय बंद असेल तर मेंदू अनियंत्रित होतो. बर्हिगामी होतो. हृदयात आत्मा आहे. सर्वांचे तेच नियंत्रण करते. स्वयंचलित सिंपथेटिक, पॅर्सिंपथेटिक, तुमची सर्व उल्कांति, ज्ञान, सर्वच, ज्याच्यामुळे तुम्ही सामूहिक व्यक्ती आहात असे तुम्हाला वाटते. शिवाय आत्मा हाच शुद्ध ज्ञान देणारा प्रकाश आहे. म्हणून आत्माच्यावर काम करायला हवे. त्यांच्यासाठी पहिली गोष्ट म्हणजे, तुमचे हृदय विकसित करा. आपले हृदय किती विशाल आहे, ते स्वतःच पहा. ठीक आहे. आता पहा, किती लोकांना तुम्ही क्षमा करू शकता, त्यांच्याशी कसे बोलता, दुसऱ्या लोकांच्या बदल तुम्हाला काय वाटते? त्यांच्यावद्दल तुम्हाला काही काळजी वाटते का? माझेच ध्या. गरीब माणसाला पाहिले की आत घुसकून निघाल्यासारखे वाटते. त्यांच्यासाठी काहीतरी केले पाहिजे असे वाटते. अगदी सहन होत नाही. जसे, इथे काम करणाऱ्या लोकांना बाहेर जायला सांगितले कारण काही लोकांनी हरकत घेतली. म्हणून आपण

त्यांना त्या जागेवरून हलविले. मी सांगितले, म्हणून ते त्या ठिकाणाहून निघाले, पण दुसऱ्या जागेवर त्यांनी झोपड्या बांधल्या नक्हत्या. विचायांना रात्रभर, उघड्यावरच बसावे लागले. दिवसभर मला जेवण जाईना. इतके वाईट वाटले, मी त्यांना सर्व काही दिले. येथे बसायला सांगितले. सर्व काळजी घ्यायला सांगितली. तरी त्यांच्यापैकी काही आजारी पडले. त्यांच्यावर उपचार केले. कारण, करूणेमुळे माझ्या हृदयात जणू वादल निर्माण होते, व आपण हेच पहायला हवे. गरीबीच्या संबंधी तुम्हाला काही वाटते का? ज्यांना त्रास होतो, ज्यांना मार खावा लागतो, फसविले जातात, त्यांच्यावद्दल तुम्हाला काय वाटते?

सहज योग व्यक्तीसाठी नाही. तुमच्यासाठी नाही. सहज योग्यांच्या सामूहिकतेसाठी नाही. सर्व जगासाठी आहे. तुम्हाला परमेश्वरी प्रेम व करुणा यांचा प्रकाश सगळीकडे न्यायचा आहे. म्हणून पुढील पायरीवर जायचे आहे. आज्ञाच्यावर जायचे आहे. माणसाला जेव्हा वाटेल की मी आता सुखात आहे आणि मला आता हे पाहिजे, त्या वेळी, ज्याला काहीच मिळाले नाही अशा माणसाकडे पहावे. जेव्हा आपण फार मोठे आहोत असे वाटेल, तेव्हा तुमच्यापेक्षा मोठ्या माणसाकडे पहा - तुमचे चित्त अशा प्रकारे विस्तृत कराल. त्यावेळी तुम्हाला समजू लागेल की मला किती आशिर्वाद मिळाले आहेत. परमेश्वराने मला किती आशिर्वाद दिले आहेत!

प्रथम आत्मसाक्षात्कार, आत्मसाक्षात्कारावद्दल, कृतज्ञता व्यक्त करणे हा सर्वात उत्तम मार्ग आहे. त्याच बरोबर असा विचार करा की मी मला जे मिळाले आहे, ज्याच्यावद्दल आभार मानतो, पण ते दुसऱ्याला का देत नाही? पण आपण अतिशय क्रूर, कधी उधट, कधी दुसऱ्याचा व्येष करणारे असतो. पण आता ते थांबेल.

आपल्याला दोन शत्रू आहेत. पहिले म्हणजे, तुम्ही स्वतःचेच शत्रू आहात व दुसरा अज्ञान. या दोन शत्रुच्यांवर तुम्ही मात करायला हवी. तुम्ही त्यांना

काढून टाकले तर तुमचा कोणीच नाश करू शकत नाही, समजा एक त्रासदायक व्यक्ती आहे आणि तो तुम्हाला त्रास देत आहे. असू दे, त्रासदायक. तो नरकात जाईल. तो त्रास देत असेल तर देऊ दे. त्याच्या भावना वाईट आहेत? तुम्ही कशाला काळजी करता? तुम्ही काही करत नाही. तुम्हाला त्याचे बरे वाटायला हवे. हयाच्या उलट त्रास देत असेल, लोक म्हणतात, “हा माणूस मला त्रास देत आहे हयाच्याकडे इतका पैसा आहे, सर्व काही आहे. इकडे मला त्रास होतोय आणि माझ्याकडे काहीच नाही.” “तुम्हाला आत्मसाक्षकार मिळाला आहे त्याला नाही.”

आपण आत्मसाक्षात्कारी आहोत आणि आपल्याला प्रस्थापित व्हायचे आहे हाच सर्वात मोठा समाधान आणि आनंद यांचा स्रोत आहे. आपण अलंकृत होणार आहोत. आपण सिंहासनस्थ होणार आहोत, आपण राजे होणार आहोत. मी याची इच्छा केली होती, म्हणून मिरवणाऱ्यांना राजा केले तरी सुद्धा तो, हे, ते, असेच करीत बसेल म्हणून महान व्यक्तीमत्व यायला हवे. एक प्रकारचा भारदस्तपणा, शांतपणा, एक विशेष व्यक्तीमत्व, ज्याच्यामुळे तुम्ही ध्यानात ठेवायला हवे. आणि त्याच्यासाठी पूजा आहेत. पूजेच्या वेळी तुम्ही मला शरणागत झाले पाहिजे. कारण तुम्ही शरणागत नसाल तर तुमचे मन सैर वैर फिरत राहील. एखाद्या पंख्यामध्ये तुम्ही काही घालाल तर, तो राहू देत नाही. फेकून देतो. तुम्ही एक प्रकारे तसे आहात.

दुसरा मुद्दा असा की पूजा म्हणजे शरणागति, भक्ती, हृदयामध्ये त्याची जाणीव. हृदय उघडा. त्यावेळी तुम्ही हृदय उघडायला हवे आणि मी पूजा करीत आहे ही भावना हृदयात हवी. आता समस्या ही आहे की अहंकारी लोकांना काही सांगितले तर ते दुखावले जातात. सगळच्यात वाईट भाग म्हणजे हे त्याच्या हिताचे आहे हे त्यांना समजत नाही. त्यांनी हृदय उघडायला हवे व जास्तीत जास्त स्वीकारयला हवे. हृदय लहान असेल तर त्यात तुम्ही किती प्रेम घालणार? जसे या वेळी प्रेम वहात आहे, अशा वेळी तुम्ही तुमचे डोके

भलतीकडे गुंतविले आहे म्हणून समर्पणामध्ये चित्त पूर्णपणे लागायला हवे. पूजेमध्ये लोक झोपले असताना मी पाहिले आहे. अनेक लोक झोपतात. याचा अर्थ ते डाव्या बाजूकडे झुकले आहेत. त्यांच्यात भूत किंवा तसे काही तरी असावे. मी त्यांच्याशी बोलत असते व ते झोपतात. या गोष्टी समजायला हव्यात. तुम्ही तसे का करता? ते काढून टाकण्याचा प्रयत्न करा. स्वतःला सुधारा, जागरुक रहा आणि ओढून घ्या. जेवढे जास्त घेता येईल तेवढे घ्या त्याच्यासाठीच पूजा असते. तुम्ही नऊ पूजा केल्यात आणि त्या नऊ पूज्यांच्यामध्ये आपण अधिक सुधारलो का? अधिक मिळविला कां? आपण स्वतःमध्ये अधिक प्रेम, अधिक आनंद, अधिक समजूतदारपणा, अधिक समाधान भरले आहे का?

आजचा शेवटचा दिवस आहे आणि म्हणून त्याचा विचार करायला हवा. नंतर उद्या आनंदाचा दिवस आहे. कारण आपण काय केल आहे? म्हणून आज जाऊन स्वतःचे पूर्ण चित्र उभे करा. या नऊ दिवसात मी काय मिळविले? आता माझ्याकडे काय आहे? माझ्यात हे आहे? माझ्याकडे ते आहे? या सर्व गोष्टी तुमच्या अंतरमायी तुम्ही पाहा आणि तुमच्यामध्ये त्या आहेत म्हणून आनंद व्यक्त करा हा विजय आहे. उद्या विजयाचा दिवस आहे. कारण तुम्ही स्वतः वर आणि तुमच्या अज्ञानावर विजय मिळविला आहे. तुम्ही स्वतःला जिंकले आहे. तुमच्या अज्ञानाच्या अंधकाराला जिंकले आहे. हाच उद्याचा संदेश आहे.
